

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLER ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ DERSİNİN,
ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ AMAÇLARINA
ULAŞMA DÜZEYLERİNİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ
GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

(KARS-ARDAHAN-IĞDIR İLLERİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Güven YILDIZ

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Şükrü ADA

KARS, 2006

KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Güven YILDIZ'ın YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak hazırladığı “**Bilgi Ve İletişim Teknolojisi Dersinin, Öğretim Programındaki Amaçlarına Ulaşma Düzeylerinin Öğretmen Ve Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi.**” adlı bu çalışma, yapılan tez savunması sınavı sonunda jüri tarafından Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği uyarınca değerlendirilerek oy
..... ile kabul edilmiştir.

...../...../2006

Adı Soyadı

Başkan :.....

Üye :.....

Üye :.....

Üye :.....

Üye :.....

Bu tezin kabulü, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun / / 2006 gün ve / sayılı kararı ile onaylanmıştır.

.....

Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÖZET	I
ABSTRACT	III
ÖNSÖZ.....	V
KISALTMALAR	VII
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	VIII
TABLolar LİSTESİ.....	IX
BÖLÜM 1.....	1
1.1. GİRİŞ	1
1.2. EĞİTİM PROGRAMI	2
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMI	4
1.4. PROGRAM GELİŞTİRME.....	6
1.5. PROGRAMIN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
1.6. EĞİTİMDE BİLGİSAYARIN KULLANIM ALANLARI	8
1.6.1. Bilgisayar için eğitim:	9
1.6.1.1. Bilgisayar okur-yazarlığı:.....	10
1.6.1.2. Yazılım eğitimi:.....	11
1.6.1.3. Donanım eğitimi:.....	11
1.6.2. Eğitim İçin Bilgisayar.....	11
1.6.2.1. Özel Öğretmen Olarak Bilgisayar	12
1.6.2.2. Alıştırma ve Tekrar İçin Bilgisayar	13
1.6.2.3. Ders Sunu Aracı Olarak Bilgisayar	13
1.6.2.4. Benzeşim Aracı Olarak Bilgisayar	13
1.6.2.5. Oyun Aracı Olarak Bilgisayar.....	14
1.6.2.6. Öğretmene Yardımcı Araç Olarak Bilgisayar	14
1.6.2.7. Öğrenciye Yardımcı Araç Olarak Bilgisayar	15
1.6.3. Bilgisayarlı Eğitimde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	15
1.6.3.1. Okulun Parasal İmkanları;.....	15
1.2.3.2. Bilgisayar Kullanacak Öğrencilerin genel nitelikleri;	15
1.6.3.3. Hedef ve davranışlar:	15

1.6.3.4. Kullanılan programların lisansları	16
1.6.3.5. Bilgisayar Laboratuvarında öğrencilerin oturma planı;.....	16
Dört bilgisayarın karşılıklı konduğu yerleşim şekli:	16
Masalar odanın çevresine yerleştirildiği U tipi:	17
Klâsik sınıflarda olduğu gibi, masaların odanın ön kısmına baktığı yerleşim şekli.....	18
Masalar odaya dikey yerleştirildiği oturma şekli:.....	19
1.2.3.6. Laboratuvarların Fiziki Yapısı	19
1.6.4 Bilgisayarın Eğitime Katkıları	20
1.6.5. Bilgisayarın Sınırlılıkları	21
1.7. BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI.....	21
1.7.1. Bilgi Teknolojisinin Temel Kavramları.....	22
1.7.2. Bilgisayarı Kullanma ve Yönetme	22
1.7.3. Kelime İşlem Programı	22
1.7.4. Elektronik Tablolama	23
1.7.5 Veri Tabanı Uygulamaları	23
1.7.6. Sunu Programı.....	23
1.7.7. İnternet ve İletişim.....	24
1.8. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	24
BÖLÜM 2.....	25
2. Problemin Durumu	25
2.1. PROBLEM VE ALT PROBLEMLER.....	25
2.2. AMAÇ	26
2.3. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	26
2.4. SAYILTILAR	27
2.5. SINIRLILIKLAR	28
2.6. TANIMLAR	28
BÖLÜM 3.....	30
3. Yöntem	30
3.1. ARAŞTIRMA MODELİ	30
3.2. EVREN VE ÖRNEKLEM	30

3.2.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Kişisel Bilgileri.....	31
3.2.2. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Kişisel Bilgileri.....	32
3.3 VERİ TOPLAMA ARAÇLARI	33
3.4 VERİLERİN TOPLANMASI	34
3.4 VERİLERİN ÇÖZÜMÜ VE YORUMU	34
BÖLÜM 4.....	35
4. Bulgular ve Yorum	35
4.1. Öğretmen Görüşlerine Göre Bilgi Ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim Programındaki Amaçlarına Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorum....	35
4.1.1 Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Bilgi Teknolojilerinin Temel Kavramları Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	35
4.1.2. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Bilgisayarı Kullanma Ve Yönetme Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeyleri İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	36
4.1.3. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Kelime İşlem Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar....	38
4.1.4. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Elektronik Tablolama Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	39
4.1.5. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Veri Tabanı Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar....	40
4.1.6. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Sunu Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	41
4.1.7. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin İnternet ve İletişim Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar....	42
4.2. Öğrenci Görüşlerine Göre Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim Programındaki Amaçlarına Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorum....	43
4.2.1 Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Bilgi Teknolojilerinin Temel Kavramları Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	43

4.2.2. Öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin bilgisayar kullanma ve yönetme hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular ve yorumlar.	44
4.2.3. Öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin kelime işlem programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular ve yorumlar.	45
4.2.4. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Elektronik Tablolama Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar....	46
4.2.5. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Veri Tabanı Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar....	47
4.2.6. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Sunu Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar.....	49
4.2.7. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin İnternet ve İletişim Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar.....	50
BÖLÜM 5.....	52
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	52
5.1. Sonuçlar	52
5.2. Öneriler.....	53
KAYNAKLAR.....	55
Yardımcı Kaynaklar.....	58
EK-1 Orta Öğretim Kurumları Bilgi Ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim Programı	59
EK-2a Kars İli Okullar ve Öğretmen Sayıları.....	77
EK-2b Iğdır İli Okullar ve Öğretmen Sayıları	78
EK-2c Ardahan İli Okullar ve Öğretmen Sayıları	79
EK-3 Öğrenci Anketleri.....	80
EK-4 Öğretmen Anketleri	83
EK-5 İllerden Alınan İzin Belgeleri	86
ÖZGEÇMİŞ.....	87

**BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ DERSİNİN, ÖĞRETİM
PROGRAMINDAKİ AMAÇLARINA ULAŞMA DÜZEYLERİNİN
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE
DEĞERLENDİRİLMESİ (KARS-ARDAHAN-IĞDIR İLLERİ ÖRNEĞİ)**
(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Güven YILDIZ

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Şükrü ADA

2006 Sayfa=102

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, orta öğretim kurumlarında Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersinin öğretim programındaki amaçlarına ulaşma düzeylerinin öğretmen ve öğrenci görüşlerini alarak incelemektir.

Araştırmanın örneklemini Kars, Ardahan, Iğdır il merkezlerinden random yöntemiyle seçilen orta öğretim kurumlarındaki öğretmen ve öğrenciler oluşturmaktadır.

Veriler, araştırmanın amacına ulaşmak üzere hazırlanan öğrenci ve öğretmen anketlerinden toplanmıştır. İki bölümden oluşan anketin birinci bölümünde öğretmen ve öğrencilerin kişisel bilgileri, ikinci bölümde ise Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersinin öğretim programındaki amaçlarına ulaşma düzeylerinin belirlenmesi için hazırlanan 63 soru yer almaktadır.

Araştırma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde araştırmanın konusuyla ilgili genel bilgiler, ikinci bölümde problemin durumu, üçüncü bölümde araştırmanın yöntemi, dördüncü bölümde anketlerle toplanan bilgiler ve bilgilerin yorumları, son bölümde ise sonuç ve öneriler yer almaktadır.

Anket yoluyla toplanan bilgiler bilgisayar ortamında SPSS (Statistical Package for Social Sciences) paket programı yardımıyla değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Bilgi, Bilgisayar, İletişim, Teknoloji, Öğretim Programı, Eğitim, Eğitim Programı, Program Geliştirme

**THE EVOLUTION ACCORDING TO THE IDEAS OF TEACHERS AND
THE STUDENTS IN LEVELS OF THE REACHING THE AIM OF
KNOWLEDGE AND COMMUNICATION LESSON IN TEACHING
PROGRAM (KARS ARDAHAN İĞDIR CITY SAMBLE)**

(MASTER THESIS)

Güven YILDIZ

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Şükrü ADA

2006 Sayfa=102

ABSTRACT

The aim of this research is to investigate ideas of the teachers and the students about the levels of reaching the aim in teaching programs of the Knowledge and Communication lesson in High School.

The samples of the research contain the teachers and the students who are elected by random method in Kars, Ardahan, and İğdir cities.

The data are collected with the teachers and students' questionnaires that are to reach their aims. The questionnaires are divided into two parts. The first part contains the personal information of the teachers and the students. The second part of the questionnaires contains 63 questions that are prepared to investigate the level of reaching the aim in teaching methodology of the Knowledge and Communication Lesson.

The research is consisting of five parts. The first part is about the subject of the research , the second part is about the condition of the problem the third part is about the method of the research , the fourth part is about the information that are collected from the questionnaires and the comments about these information, the last part is about the conclusion and requests.

The information gathered by the questionnaires is evaluated with the SPSS (Statistical Package for Social Sciences) software by computer.

Keywords : Knowledge, computer, Communication, Technology, teaching programs, education , training programs, developing programs

ÖNSÖZ

Günümüzde gelişmişliğin göstergesi ekonomi ve sosyal yaşamdır. Bir ülkenin kalkınması için ekonomisinin ve sosyal yaşamının belirli bir seviyede olması gerekir. Ekonominin ve sosyal yaşamın seviyesini belirleyen en önemli etkenin eğitim olduğu düşünülürse, kalkınmanın de en önemli bileşeninin tüm dünyada hızlı ve sürekli bir değişim içinde olan eğitim olduğu görülür. Eğitim, artık anayasal bir hak ve sosyal bir hukuk devletinin görevi olarak görülmemekte, aynı zamanda ekonomik açıdan “eğitilmiş insan gücü” en verimli üretim alanlarından birisi olarak kabul edilmektedir(VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara, 2000).

Çağımızda her alanda bir değişim yaşanmaktadır. Değişimde, hızlı bir nüfus artışı, bilimsel gelişmeler; ekonomik, sosyal ve siyasal karakterli faktörler rol oynamaktadır. Hızlı nüfus artışı ve toplumların öğrenim yapma isteğinde görülen artış; öğretmen, okul binası ve mali kaynak gereksinimini arttırmaktadır. Ayrıca nüfus artışı, eğitimi, eğitim programı değişikliği, öğrenme öğretmen süreçleri ve örgütsel yapıda değişiklik şeklinde de etkilemektedir(Eğitim Teknolojisi Klavuzu, 1999).

Akpınar, toplumların plan ve yorum yapabilen, yeni bilgiler oluşturup sosyal ve teknik sorunlar için kafa yorabilen bireylere gereksinimi olduğunu ve bilgi çağının ancak bu tür bireylerden oluşan toplumlara yaşama hakkı verdiğini belirtmektedir(Akpınar,1999).

Günümüze insanların sahip olması gereken özelliklerde değişmiştir. Bilgi toplumunda sürekli değişen ve hızlı bir şekilde çoğalan bilgi karşısında, insanların bunları ezberlemesi gereksiz ve olanaksız hale gelmiştir. Bilgi toplumundaki insanların; “Bilgiye nasıl erişebileceğini bilen, gerektiğinde bilgilerini kullanabilen, yeni bilgiler üretebilen bireyler olması” istenmektedir(Odabaşı, 2004).

Bilgi çağının gereği olan bilgili insanı yetiştirmek tüm ülkelerin eğitim politikalarına girmiştir. Ülkemizde de bu doğrultuda çalışmalar hızlı bir şekilde devam etmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı Telim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Erkek Teknik Öğretim Müdürlüğünün 31.08.2005 tarih ve 9929 sayılı teklif yazısı

üzerine Orta Öğretim Kurumları Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim Programını 2005-2006 öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere kabul etmiştir.

Uygulamaya Konulan Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi ile öğrenciler;

- *Bilgiye ayırt edici biçimde ulaşma, araştırma, analiz etme, paylaşma ve yaratıcı biçimde sunabilme,*
- *Farklı toplum ve kültürdeki insanların düşünce ve deneyimlerine bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak hızlı bir şekilde ulaşabilme,*
- *Bireysel kararlar verebilme ve bağımsız düşünebilme,*
- *Bilgi ve iletişim teknolojilerini evde, işyerinde, şu anda ve gelecekteki etkinliklerinde nerede ve ne zaman kullanacaklarını ayırt edebilme*

becerilerini geliştirir denmektedir(Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Kararı, Sayı:329, Tarih: 27.09.2005).

Toplumumuzun büyük bir kısmını ilgilendiren bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğretilmesi ile ilgili yapılan bu araştırmada orta öğretim kurumlarında Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersinin öğretim programındaki amaçlarına ulaşma düzeylerinin öğretmen ve öğrenci görüşleri alınarak incelenmiş, varılan sonuçlar belirtilmiş ve öneriler geliştirilmiştir.

Araştırmamın her aşamasında aydınlatıcı görüş ve yardımlarını esirgemeyen, araştırmayı yönlendiren değerli hocam, Yrd. Doç. Dr. Şükrü ADA'ya teşekkürlerimi sunuyorum.

Anketlerin uygulanmasında, verilerin bilgisayara girilmesinde ve çözümlenmesinde, araştırma raporunun yazılmasında yardımlarını esirgemeyen eşim Yasemin ALP YILDIZ'a ve değerli meslektaşım Özgür DEMİR'e, ayrıca uygulamaya gerçekleştirdiğimiz okulların idareci ve öğretmenlerine teşekkür ederim.

KISALTMALAR

ETK:Eğitim Teknolojisi Kılavuzu

SBE: Sosyal Bilimler Enstitüsü

FBE: Fen Bilimleri Enstitüsü

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

EBE: Eğitim Bilimleri Enstitüsü

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 Dört Bilgisayarın Karşılıklı Konduğu Oturma Biçimi.....	16
Şekil 2 U Tipi Oturma Şekli.....	17
Şekil 3 Klasik Sınıf Oturma Şekli	18
Şekil 4 Masaların Odaya Dikey Yerleştirildiği Oturma Şekli.....	19

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı	31
Tablo 2 Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımı	31
Tablo 3 Öğretmenlerin Mezun Oldukları Bölümlere Göre Dağılımı	32
Tablo 4 Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı	32
Tablo 5 Öğrencilerin Mezun Olduğu İlköğretim Okulunda Bilgisayar Dersi Alıp Almamasına Göre Dağılımı.....	33
Tablo 6 Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Bilgi Teknolojilerinin Temel Kavramları Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular	36
Tablo 7 Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Bilgisayarı Kullanma Ve Yönetme Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeyleri İlişkin Bulgular	37
Tablo 8 Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Kelime İşlem Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular	38
Tablo 9 Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Elektronik Tablolama Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular	39
Tablo 10 Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Veri Tabanı Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular	40
Tablo 11 Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Sunu Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	41
Tablo 12 Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin İnternet Ve İletişim Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	42
Tablo 13 Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Bilgi Teknolojilerinin Temel Kavramları Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular	44
Tablo 14 Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Bilgisayarı Kullanma Ve Yönetme Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular	45
Tablo 15 Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Kelime İşlem Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	46
Tablo 16 Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Elektronik Tablolama Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular	47
Tablo 17 Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Veri Tabanı Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	48

Tablo 18 Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Sunu Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	49
Tablo 19 Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin İnternet Ve İletişim Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular.....	50

BÖLÜM 1

1.1. Giriş

Bilgi toplumunun simgesi olan bilgisayar ve bilgisayara dayalı bilgi ve iletişim teknolojileri artık ülkemizde de her alanda yaygın olarak kullanılmaktadır. Bunun sonucu olarak son yıllarda alana yönelik eğitim verilmesine ihtiyaç duyulmuştur. Yaşamakta olduğumuz bilgi çağında artık bilgiye ulaşabilen, bilgiyi kullanabilen ve yaratıcı düşünen bireylere ihtiyaç duyulmaktadır. Bu açıdan bakıldığında bilgi toplumunda yaşayan ve yetişen bireylerin bilgiye ulaşma, bu bilgileri düzenleme, değerlendirme, aktarma ve gelişen teknolojiyi kullanabilme becerisine sahip olmalarını, eleştirel düşünme, problem çözme, grupta çalışma gibi yeterliliklerle donatılmaları gerekli olmaktadır.

Günümüz eğitim sistemi de, mesleki eğitim için iş hayatına, genel eğitimde ise bir üst eğitim-öğretime ve gittikçe artan teknolojik süreç ve ortamlardan oluşan toplum yaşamına hazırlayacak nitelikte olmalıdır. Bu eğitim ortamında yetişen bireyler ise görev ve sorumluluklarını başarı ile yerine getirebilmek için bilgiye ulaşabilme, bilgi üretme ve bilgiyi etkili biçimde kullanma özelliklerine sahip olmalıdır(Kılıç, 2004).

Çağdaş anlamda eğitim kavramı, bireyin belirli hedefler doğrultusunda maksatlı olarak kendi yaşantısı yoluyla davranışlarını değiştirmesi bireysel yeteneklerini çeşitli yönlerden birey ve toplun için uygun ve dengeli olarak geliştirilmesi olarak tanımlanabilir. Özde çok kapsamlı ve karmaşık olan eğitim kavramı incelendiğinde plan, maksat, psiko-sosyal kültürlenme, davranış değiştirme gibi kavramlar içerdiği görülmektedir(Alkan, 1992).

Eğitimin dönemlere göre pek çok tanımı yapılmıştır. Eğitim başka alanlarla ilişki kurularak tanımlanabileceği gibi yalın bir tanımı da yapılabilir. İnsanların büyüyüp yetiştikleri çevreler ile etkileşim içerisinde olabilmesi, bilgi ve beceri edinmelerinde eğitimin büyük payı vardır. Eğitim; *“bireyin davranışlarında kendi*

yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir.”
(Ertürk 1994).

Okulların görevi ise istenilen davranış değişikliklerini kasıtlı ve planlı olarak yerine getirmektir. Okullar davranış değişikliklerini eğitim, öğretim ve ders programlarını uygulayarak gerçekleştirirler (Özçelik 1987).

Bilgi toplumunda okul dört duvarla sınırlanamaz. Her yerde her an insanlar bilgiye ulaşabilmekte ve öğrenme gerçekleşmektedir. Özellikle internetin yaygınlaşması ve maliyetinin düşmesi ile birlikte evlere kadar girmiş yediden yetmiş herkesin kullandığı bir teknoloji olmuştur. Günümüzde sınıf kavramları değişmeye başlamıştır. Sanal ortamlar artık öğretim ortamları haline gelmiştir. Bütün bunlar bilgi çağının bir gereği ve getirdikleridir.

Bilgi çağı ile birlikte hayatımıza yeni bir kavram olan bilgi okur-yazarlığı kavramı da girmiştir. Bilgi okur yazarlığı kısaca bilgiye ulaşabilme, bilgiyi düzenleyebilme, bilgiyi kullanabilme becerisi olarak tanımlanabilir(Aksu 2002).

AB üyesi ülkeler ve diğer gelişmiş ülkeler eğitimlerini, “herkes için hayat boyu öğrenme” yaklaşımıyla; bilgiye ulaşma yol ve yöntemlerini öğreten, etkin bir rehberlik hizmeti içeren, yatay ve dikey geçişlere imkan veren, piyasa meslek standartlarına uygun, üretime dönük eğitime ağırlık veren, fırsat eşitliğini gözetilen olarak tanımlamaktadırlar(VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara, 2000).

1.2. Eğitim Programı

Bilgi çağında, bilgi toplumu olabilmek için eğitimin işe koşulması gerekmektedir. Sünbül (1998), bir ülkenin gelişebilmesi için yeterli sayı ve nitelikte yetişmiş insan gücüne gereksinimi olduğunu ve bunu sağlamanın da o ülkenin eğitim sisteminin verimli biçimde çalışması ile ilişkili olduğunu söylemektedir.

Ülkemizde eğitim sistemi incelendiğinde Milli Eğitim Politikasının merkezde oluşturulduğu görülmektedir. Eğitimle ilgili yasalar, yönetmelikler, eğitim programları v.s merkezde hazırlanmakta ve uygulama yerlerine duyurulmaktadır. (Ültanır 2000) Buradan da anlaşılacağı gibi temel işlev, milli eğitim politikasının programlar yoluyla uygulamaya konulmasıdır. Eğitimin niteliği ile doğrudan ilişkisi olan program ise eğitim programıdır(Varış 1996).

Eğitim Programının tanımlarına göz atacak olursak;

Öğrenmeyi klavuzlama anlamına gelen öğretimde “nasıl” sorusuna yanıt aranırken, Eğitim Programında ise “ne” sorusuna yanıt aranır diyen Demirel Öğretim programını “Öğrenme, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği olarak” tanımlamaktadır(Demirel 1999).

Program, yapılması gereken bir işin bölümlerini, her bölümün yapılış sırasını, zamanını ve nasıl yapılacağını gösteren bir tasarıdır. Her önemli iş gibi eğitim de programlı olarak yapılması gereken işlerdendir. Çünkü toplumların geleceklere, yeni yetişen neslin eğitimlerine göre şekillenmektedir. Bu sebeple eğitim tesadüfe bırakılamaz, planlı, düzenli ve kontrollü olmalıdır. Zaten eğitimin okullarda planlı, düzenli ve kontrollü bir şekilde yapılan şekline öğretim diyoruz(Aydın, 1998).

Büyükkaragöz eğitim programını, “ okulun, okul içi ve dışındaki bütün durumlarda arzu edilen sonuçlara ulaşmak için giriştiği çabaların tümü” olarak tanımlamaktadır.

Büyükkaragöz’e göre eğitim programı daha çağdaş bir kavram olup öğretim programı, okul programı, müfredat programı ve ders programlarını kavramlarını da kapsamaktadır. Eğitim programı bir okulda yapılacak eğitim ve öğretim etkinliklerini düzenleyen bir belge olarak da düşünebiliriz. Bu nedenle okul programı karşılığı olarak da düşünebiliriz(Büyükkaragöz,1992).

"Bir eğitim kurumunun , çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar. Öğretim ders dışı kol faaliyetleri, özel günlerin kutlanması, geziler, kısa kurslar, rehberlik, sağlık vb. hizmetler ve fonksiyonlar bu çerçeveye içine girer"(Varış 1996).

Ertürk (1994), eğitim programını "yetişek" demiştir ve "geçerli öğrenme yaşantıları düzeni" olarak tanımlamaktadır. Ertürk'e göre yetişek, öğrenci açısından bir öğrenme yaşantıları düzeni, eğitimci açısından ise bir eğitim durumları düzenidir.

Doğan(1975), eğitim programını "öğrencilerde beklenen öğrenmeyi meydana getirebilmek için planlanmış faaliyetlerin tamamı" olarak tanımlamıştır.

Bu tanımlardan yola çıkarak eğitim programını; eğitim kurumlarında yapılması gereken istendik faaliyetler olarak tanımlayabiliriz.

1.2. Öğretim Programı

Tüm dünyada olduğu gibi Ülkemizde de eğitime olan talep değişen ve globalleşen dünya ile birlikte artış göstermektedir. Ülkemizde de bilgi çağının gereği olan bilim ve teknoloji alanlarında önemli hareketlilikler gözlenmektedir. Doğal olarak, bu değişimin eğitim sistemine yansıtılması gerekmektedir. Bu doğrultu da VIII Beş yıllık kalkınma planında eğitimin kendinden beklenen fonksiyonları dört ana başlıkta toplanmıştır.

- 1. Her çocuğun eğitim sistemine girmesinin ve gelişimini sürdürmesinin sağlanması.*
- 2. Çocuğun okul kurumu vasıtasıyla toplumsallaşmasının sağlanması ve bu çerçevede eğitimin demokrasi ilişkisinin kurulması.*
- 3. Ekonominin iş gücü talebiyle eğitim sisteminin arzının uyumlu hâle gelmesi.*
- 4. Toplumda dikey hareketliliğin bir yolu olarak fırsat eşitliğini sağlayan bir kanal olarak çalışması(VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara, 2000).*

VII. beş yıllık kalkınma planında belirtilen bu başlıkların gerçekleşmesi için aşağıdaki ön şartların gerçekleşmesi gerektiği belirtilmiştir.

- *Öğretim programlarının yenilenmesi*
- *Öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içinde niteliklerinin artırılması*
- *İnternet alt yapısının tüm okullarda sağlanması*
- *Tüm okullarda normal öğretime geçilmesi*
- *Öğretmen statüsünün yükseltilmesi*
- *Anne-babaların bilinçlendirilmesi*
- *Okulların fizikî şartlarının iyileştirilmesi*
- *Bilgi teknolojilerinin okullarda hayata geçirilmesi*(VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara, 2000).

Yukarıda belirtilen ön şartların gerçekleştirilmesinde etkileşim ve eşzamanlılık kaçınılmaz bir gerekliliktir. Ancak Öğretim programlarının günün ihtiyaçlara göre düzenlenmesi, diğer şartlara zemin oluşturması bakımından önceliklidir. Bu anlatılanlar doğrultusunda öğretim programının tanımlarına göz atmakta fayda görülmektedir.

Öğretim Programı, “Eğitim programı içinde ağırlık taşıyan bu kesim, genellikle, belli bilgi kategorilerinden oluşan, ve becerinin eğitim programının amaçları doğrultusunda ve planlı bir biçimde kazandırılmasına dönük bir programdır”(Varış, 1996).

Öğretim Programı, “Bir dersle ilgili öğretme-öğrenme sürecinde nelerin, niçin ve nasıl yer alacağını gösteren bir kılavuz, başka bir deyişle bu nitelikte bir proje planıdır” (Özçelik, 1992).

Belli bir öğretim basamağındaki çeşitli sınıf ve derslerde okutulacak konuları, bunların amaçlarını, her dersin sınıflara göre haftada kaç saat okutulacağını ve öğretim metotlarını, tekniklerini gösteren kılavuzdur. Genellikle ilkokul, ortaokul ve lise programlarını öğretim programı karşılığı anlayabiliriz” (Büyükkaragöz,1997).

1.4. Program Geliştirme

Eğitim programı kavramının tanımı yapıldıktan sonra bu programların gelişimine ilişkin olarak çokça kullanılan bir diğer kavramda program geliştirmedir. Program geliştirmenin tanımını yapmadan programın tanımı yapmada fayda vardır.

Eğitim Alanındaki Program kavramını Büyükkaragöz şu şekilde tanımlamıştır, “Genel olarak yapılması gereken bir işin bölümlerini, her bölümün yapılış sırasını, zamanının ve nasıl yapılacağını gösteren bir tasarı anlamına gelmektedir” (Büyükkaragöz, 1997).

Bir başka eğitim bilimci Karakaya programı “bir işin veya oluşun akışı” olarak tanımlamaktadır(Karakaya 2004).

Programın tanımına baktıktan sonra Program geliştirmenin tanımına bakacak olursak;

Variş , program geliştirmeyi şöyle tanımlamaktadır. “Program geliştirme, programın kapsadığı amaçların sağlıklı ve etkin bir şekilde realize edilmesi için faydalanılan esasları, prensipleri (teorileri) ve faaliyetleri(uygulamaları) operasyonel anlamda ele alan bir çalışmadır (Variş,1996).

Oğuzkan, program geliştirmeyi; "Toplumdaki yeni gelişmeler göz önünde tutularak belli bir öğretim programının ya da bütün programların genel ve özel amaçları, ders konuları, öğretim yöntemleri ve değerlendirme yolları vb. bakımından araştırma ile düzeltilmesi, yenileştirilmesi ve önerilen değişikliklerin denendikten sonra genelleştirilmesi işi." olarak tanımlamaktadır (Oğuzkan, 1981).

Erden, program geliştirmeyi; “Eğitim programlarının tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucu elde edilen veriler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi sürecidir(Erden, 1993).

Demirel ise program geliştirmeyi, eğitim programının hedef, içerik, öğrenme-

öğretme süreci ve değerlendirme ögeleri arasındaki dinamik ilişkiler bütünü olarak tanımlamaktadır.(Demirel 1999)

Bu tanımlar incelendiğinde ortak noktalar göze çarpmaktadır. Tanımlardan da anlaşılacağı üzere eğitim programının dört temel ögesine vurgu yapılmaktadır. Bu ögeler hedef, içerik, öğrenme-öğretme süreci ile ölçme-değerlendirmedir. Hedef kavramı içinde öğrenene kazandırılacak istendik davranışlar da yer almaktadır. İçerik ögesi ile eğitim programında hedeflere uygun düşecek konular bütünü düşünülmektedir. Öğrenme-öğretme sürecinde ise, hedeflere ulaşmak için hangi öğrenme-öğretme modelleri, stratejileri, yöntemleri ve tekniklerin seçileceği belirtilmektedir. Ölçme-değerlendirme ögesi de hedef-davranışların ayrı ayrı test edilip, istendik davranışların ne kadarının kazandırıldığı ve yapılan eğitimin kalite kontrolü vurgulanmaktadır.

Bütün bu ögeler arasındaki ilişkilerin dinamik olması ve bu yolla ögelerin birbirini etkilediği , bu etkileşimin de sistem yaklaşımında olduğu gibi sistemin bir ögesinde olan değişme sistemin tümünü etkiler noktasından hareketle eğitim programının bir ögesinde yapılacak değişimin programın tümünü etkileyeceği varsayımı temele alınmıştır. Örneğin, eğitim programının ölçme-değerlendirme ögesinde yapılacak bir değişikliğin programın hedef, içerik ve öğrenme-öğretme sürecini de etkileyeceği söylenebilir. Son yıllarda Türkiye'de, eğitim sistemimizde öğrenci başarısını ölçmede çoktan seçmeli testlere fazlasıyla yer verilmektedir. Ölçme-değerlendirme ögesinde gittikçe benimsenen bu değişim, eğitim programlarının içerik boyutunu da etkilemekte ve ders kitapları için test kitapları daha çok ağırlık kazanmaktadır. Öğrenme-öğretme sürecinde ise öğretmenlerin çoktan seçmeli sorulardan oluşan testlerde doğru cevabı bulmak için nasıl bir yol izlemeleri gerektiği açıklanmaktadır. Buna bağlı olarak ilgili hedef ve davranışlar da değişime uğramaktadır. Bu ve buna benzer örnekler çoğaltılarak eğitim programının ögeleri arasındaki ilişkilerin dinamik ilişkilerden oluştuğu açıklanabilir(Demirel 1999).

1.5. Programın Değerlendirilmesi

Program geliştirme tanımlarına bakıldığında program geliştirme sürecinin ilk aşaması planlamadır. İkinci Aşaması programın uygulanması ve üçüncü aşaması ise değerlendirmedir(Aksel, 2001).

Değerlendirme “ Ölçme sonucunu bir ölçütle karşılaştırma ve bu yolla, ölçme sonucuyla belirlenmiş olan özellik hakkında bir karara varma işlemidir(Özçelik, 1987).

Değerlendirme “Ölçme sonuçlarını bir ölçüte vurarak, ölçülen nitelik hakkında bir değer yargısına varma sürecidir” (Turgut, 1997).

Program değerlendirme, gözlem ve çeşitli ölçme araçları ile eğitim programlarının etkinliği hakkında veri toplama, elde edilen verileri programın etkinliğinin işaretçileri olan ölçütlerle karşılaştırıp yorumlama ve programın etkinliği hakkında karar verme sürecidir(Erden, 1993).

Ertürk program değerlendirme yaklaşımını altı ana başlık altında değerlendirmektedir.

1. *Yetişek tasarısına bakarak*
2. *Ortama bakarak*
3. *Başarıya bakarak*
4. *Erişiye bakarak*
5. *Öğrenmeye bakarak*
6. *Ürüne bakarak yapılacak değerlendirme* (Ertürk, 1994).

1.6. Eğitimde Bilgisayarın Kullanım Alanları

Eğitimde bilgisayar ilk zamanlar personel maaş bordrolarının düzenlenmesi, öğrenci kayıtlarının yapılması, öğrenci devam durumlarının izlenmesi, personel işlemlerinin yürütülmesi, muhasebe işleri, not çizelgelerini hazırlanması, ders

dağıtım çizelgelerinin hazırlanması gibi bazı amaçlara hizmet etmekte kullanılmıştır(Keser, 1995).

Daha sonra bilgisayarlar okul sistemlerine girerek öğretim alanında da etkili bir şekilde kullanılmaya başlamıştır. Öğretme-öğrenme etkinliklerini bireysel ihtiyaçlara cevap verecek şekilde düzenlemek, eğitim hizmetlerini daha verimli ve etkili bir biçimde yürütmek ve çağdaş bir öğretim-öğrenme ortamı yaratmak amacıyla diğer araçlar gibi bilgisayarlar da geniş ölçüde kullanılmaktadır(Uşun, 2004).

Kullanım şekline göre keser bilgisayarı iki boyuta ele almaktadır.

1. *Bilgisayar için eğitim,*
2. *Eğitim için bilgisayar* (Keser, 1988).

1.6.1. Bilgisayar için eğitim:

Bilgi çağının ana makinesi olan bilgisayar devrimleri sonucunda bilgisayar eğitimi kavramını ortaya çıkarmıştır. Bilgisayar eğitim sistemi içerisinde yer alan tüm personeli kapsamaktadır. Bunlar öğrenciler öğretmenler, idareciler ve diğer eğitim çalışanlarıdır (İşman 2003). Buradan da yola çıkarak bilgisayar için eğitimi iki kısımda ele alabiliriz(Uşun, 2004)

Bilgisayar bilgisi, bilgisayarı çalıştırma ve bilgisayarla ilgili teknik bilgileri kapsar.Bir öğrencinin bilgisayar okuryazarı olabilmesi için bilgisayar sisteminin ne olduğunu, bilgisayarın nasıl çalıştığını ve bir programın nasıl kullanılacağını bilmesi gereklidir. Bunları öğretmenin en etkili yolu, öğrencinin bilgisayarı kullanmasını sağlamaktır.

Bilgisayar uygulamaları bilgisi, bilgiye ulaşmaya ve bilgiyi düzenlemeye yardım eden kelime işlemci, veri tabanı, hesap tablosu gibi uygulama programlarının kullanılmasıdır. Çeşitli konu alanları içerisinde öğrencilerin bu programları kullanabilmesi onlara bilgisayar okuryazarlığında önemli katkılar sağlar.

Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığının Eğitim Teknolojileri kılavuzunda bilgisayarın kendisi oğretim amacı olabileceğini, bilgisayar okur yazarlığı derslerinde oğrenciler bilgisayar hakkındaki bilgileri, meslekî eğitimde ve iş hayatinde veri girişi, analiz işlemleri v.b. yapmak için oğreneceklerini belirtmiştir. Bu durumda bilgisayar diğer cihazlar gibi kullanılmak üzere oğrenilen bir makinedir. Yine aynı kaynakta bilgisayar kullanımının oğretmek için izlenen yollar aşağıda maddeler hâlinde sıralanmıştır.

- *Bilgisayarda temel kavramları oğretme,*
- *Hazır programları kullanmayı oğretme,*
- *Bilgisayarı programlamayı oğretme,*
- *Bilgisayar evre unitelerini kullanmayı oğretme.*

Bilgisayar uygulamalarının toplum üzerindeki etkileri bilgisi ise, bilgisayarın insanlar üzerinde oluşturduğu etkileri anlamayı kapsar. Bilgi toplumuna dönüşen toplumlarda bireylerin bu toplumun yapısına uygun olarak hazırlanmaları gerekir. Bunun için yapılacak ilk iş, okulların eğitim programlarına bilgisayar okuryazarlığı ile ilgili derslerin konmasıdır(Akkoyunlu, 1995).

1.6.1.1. Bilgisayar okur-yazarlığı:

Bilgi toplumun simgesi olan bilgisayarın temel işlemlerde kullanılması bilgisinin oğrenilmesi anlamına gelir.

Bilgisayar okuryazarlığı, yaşam boyu süren bir süreçtir. Oğretmen ve oğrencilerin bilgisayar konusundaki deneyimleri arttıķça, bilgisayar okuryazarlığı da artar. Bilgisayar okuryazarı olan bir bireyin yapacaklarını Akkoyunlu şöyle sıralamıştır.

- Bilgisayar sistemlerinin ne olduğunu anlama.
- Bilgisayar sözlüğündeki sözcükleri kullanma.
- İşlerinde bilgisayarı kullanma.
- Bir programın ne olduğunun ve nasıl çalıştığının bilincinde olma.

- Bilgisayarın ticaret, sanayi ve öteki alanlardaki uygulamalarının farkında olma.
- Bilgi teknolojilerinin ve sosyal doğurgularının farkında olma(Akkoyunlu, 1995).

1.6.1.2. Yazılım eğitimi:

Bireyin kendisi yada başkaları için önceden belirlenmiş işlemlerin bilgisayarlar aracılığı ile yapılabilmesini sağlayan programları programlama dillerini kullanarak yapabilme becerilerini kapsar.

1.6.1.3. Donanım eğitimi:

Bilgisayar gözle görülür elle tutulur birimlerinin (donanımlarının) tasarımından bakım ve onarımına kadar uzanan akademik ve mesleki yeterlilikleri kapsar(Eğitim Teknolojileri Bilgisayar 2003).

1.6.2. Eğitim İçin Bilgisayar

Çağımızda bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişmelerin içinde en önemli yer bilgisayarlar aittir. Bilgisayarlar hemen her insanın günlük hayatına girmiş dolayısıyla toplumlar içindeki yerini bulmuştur(Hotomaroğlu, 1997).

Bilgiyi hızlı biçimde, depolama ve hizmete sunma özelliği bilgisayarı eğitimde en çok aranan araç haline getirmiştir. Gerçekten eğitime ilişkin araştırmalarda artan öğrenci sayısına bağlı olarak karmaşıklaşan eğitim hizmetlerinin yürütülmesinde, öğrenci rehberlik- danışmanlık çalışmalarında ve başarının ölçülüp değerlendirilmesi etkinliklerinde insan emeği yoğun bir teknoloji kullanımı yadrganır hale gelmiştir. Teknolojik kaynaklardan eğitimde yoğun biçimde yararlanılması gerektiği geniş bir kabul görmüş ve uygulamalar giderek artmıştır. Bu yüzden artık hayatın her aşamasında kullanılan bilgisayarların eğitim alanında da kullanılması yadrganamaz (Hızal, 1989).

Bilgisayarların öğretimde kullanılması konusunda yapılmış olan uluslararası düzeydeki çeşitli araştırmalarda konu; okul sistemi, öğrenci, öğretmen, öğrenme ortamı, geleneksel yöntemle kıyaslama ve araştırma gereksinimi gibi açılardan ele alınmıştır.

- *Bilgisayar öğrencilerin öğretim hedeflerine ulaşmasına yardımcı olmaktadır.*
- *Geleneksel öğretimle karşılaştırıldığında; bilgisayar programları, öğrenme zamanında % 20 ile % 40 arasında tasarruf sağlamaktadır*
- *Bilgisayarın öğretim alanında kullanılması, geleneksel öğretime oranla, öğrenci başarısını olumlu yönde etkilemekte ve motivasyonu arttırmaktadır.*
- *Bilgisayar destekli öğretimin başarısında eğitsel (ders) yazılımların etkililiği önemli rol oynamaktadır(Eğitim Teknolojisi Klavuzu, 1999).*

1.6.2.1. Özel Öğretmen Olarak Bilgisayar

Burada Bilgisayar bire-bir konuların öğretiminde yer alır. Amaç bir konu ile ilgili yöntem, ilke ve genellemelerin bilgisayar aracılığı ile öğretilmesidir(Aksu, 2002).

Bu yöntemde, belli bir konu öğrenciye bilgisayar aracılığıyla öğretilir ve bilgisayar özel öğretmen görevini üstlenir. Burada öğretmenin sorumluluğu büyüktür. Çünkü öğretmenin hazırladığı veya yararlandığı hazır programların seçiminde öğretim türüne, öğretim seviyesine ve öğrencinin özelliklerine uygun hareket etmesi gerekir. Bazı hazır programlarda öğretmene öğrencilerin seviyeleri hakkında bilgiler verecek doneler mevcuttur. Öğretmen bu doneleri kullanarak öğrencilerin özelliklerini ve seviyesini belirlemektedir. Öğretmen öğrencilerin özelliklerini ve seviyesini bilgisayar programına girmekte, bilgisayar bu bilgilere dayalı olarak o öğrencinin programını oluşturmaktadır. (Eğitim Teknolojisi Klavuzu)

Bilgisayarın kişisel öğretim amacı olarak kullanımı özel olarak öğretim amaçlı tasarlanmış yazılımlarla mümkündür(Koşar, Yüksel, Özkılıç, Avcı, Alyaz, Çiğdem, 2003).

1.6.2.2. Alıştırma ve Tekrar İçin Bilgisayar

Daha önceden edinilmiş bilgilerin kalıcı olabilmesi için öğrenci bilgisayarda deneme ve egzersiz yöntemine başvurur. Bu yöntemde öğrencinin tekrara yapabildiği için önceden hazırlanmış bir eğitim yazılımına ihtiyaç vardır.

Bu yöntemde çoğu zaman rehberlik edecek bir öğretmene ihtiyaç duyulmaktadır. Bundan dolayı çalışmanın okuldaki bilgisayar laboratuvarında yapılması daha sağlıklı olacaktır(Akpınar, 1999).

1.6.2.3. Ders Sunu Aracı Olarak Bilgisayar

Sunu aracı olarak bilgisayar dersin içeriğini öğrenciye bilgisayar ve projeksiyon ya da datashow kullanılarak aktarılmasıdır(Şahin, Yıldırım, 2002).

Bu yöntemde bilgisayar ekranında görülen her şey büyük ekrana ya da perdeye yansıtılır.

Bunun için,

- *DataShow*
- *Tepegöz*
- *Bilgisayar*
- *Bilgisayarda hazırlanmış materyaller veya hazır programlar*
- *Karanlık veya loş bir ortam gereklidir(Eğitim Teknolojisi Klavuzu).*

Bu yöntemde sunu iyi hazırlanmışsa ders hızlı ve akıcı bir şekilde işlenir ancak bu yöntemde öğretmene büyük görev düşmektedir. Sunuların hazırlanması uzun zaman alabilir ve yorucu olabilir.

1.6.2.4. Benzeşim Aracı Olarak Bilgisayar

Bazı deneylerin ve çalışmaların gerçek ortamda yapılması çok zor ya da imkansızdır. Bu durumlarda hazırlanmış bilgisayar Simulatorlarından yararlanılabilir. Tehlikeli ve karmaşık fizik, kimya deneyleri, mühendislik alanlarına ilişkin öğrenme

öğretme konuları gerçeğe çok yakın şekilde bilgisayarda canlandırılabilir. Bunun dışında uzay mekikleri ve pilotluk eğitimlerinde bilgisayar yazılımları yaygın olarak kullanılmaktadır(Akpınar, 1999).

1.6.2.5. Oyun Aracı Olarak Bilgisayar

Son yıllarda, öğrenciyi merkeze alan öğretime doğru bir yönelim olmuştur. Bilgisayar oyunları öğrencilerin aktif olduğu ve kendi öğrenme süreçlerini kontrol ettikleri yöntemler bağımsızlık ve sorumluluğu teşvik eder. Bilim adamları problemleri bir bütün olarak değerlendirmenin önemini vurgulamaktadırlar. Uzmanlar, yetişkin eğitiminde benzetim olayını psikomotor becerilerin ve bireysel yeterliklerin geliştirilmesi için yararlı bir yöntem olarak görmektedirler. Bu ve diğer nedenlerle oyun oynama ve benzetime dayanan sınıf etkinlikleri her türlü eğitim düzeyinde oldukça etkilidir(Eğitim Teknolojisi Kılavuzu).

1.6.2.6. Öğretmene Yardımcı Araç Olarak Bilgisayar

Öğretmenler ders içi ve ders dışı çalışmalarda bilgisayarı kullanabilir. Öğretmenler kendi çalışmalarında ve derse hazırlık çalışmalarında bilgisayardan yardımcı bir araç olarak yararlanabilirler. Bu öğretmene zaman kazandıracak ve işlerini daha hızlı daha verimli olmasını sağlayacaktır. Böylece öğretmen derse daha kolay hazırlanır. MEB Eğitim Teknolojisi kılavuzunda bilgisayarda üretilen öğretim materyalleri örnekleri şu şekilde verilmiştir.

- *Bilgisayarda günlük, yıllık ve ünite plânlarını hazırlayabilir.*
- *Derste kullanacağı materyalleri bilgisayarın çevre birimleri ve zengin kaynakları sayesinde kolay ve etkili bir şekilde üretebilir.*
- *Hazırladığı materyalleri disketlere kaydederek daha sonraki çalışmaları için arşivleyebilirler.*
- *Branşı ile ilgili gelişmeleri internet yoluyla bilgisayardan takip edebilir.*
- *Araştırmaları için gerekli kaynakları yine internet kanalıyla edinebilir.*
- *Öğretmen kendi konusuna uygun bilgisayar yazılımları geliştirebilir.*
- *Ders notlarını hazırlayabilir.*

Bütün bu çalışmaların sağlıklı ve etkili bir şekilde yapılabilmesi için okulun bu donanıma sahip olması ve çeşitli paket programlarla sınırlandırılmaması gerekmektedir.

1.6.2.7. Öğrenciye Yardımcı Araç Olarak Bilgisayar

Öğrenciler bilgisayar aracılığı ile ders notlarını tutabilir, interneti kullanarak başka okullardaki öğrencilerden yardım alabilir, hazırlamış olduğu ödevleri ön kontrol için öğretmenine gönderebilir, daha önceden öğrendiği bilgilerin kalıcı olması için eğitim yazılımları yardımıyla tekrar yapabilir, eğitici oyunlar oynayarak bir takım konuları öğrenerek eğlenebilir, derste sunu yapmak için bilgisayarı kullanabilir. Öğrenciler bilgisayar kullanarak projeler hazırlayabilir bu projelerini arkadaşlarına sunabilir, projelerini web sayfası yaparak tüm öğrencilerle paylaşabilirler(Aksu, 2002).

1.6.3. Bilgisayarlı Eğitimde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

Eğitimde bilgisayar kullanılırken dikkat edilmesi gereken hususları İşman altı başlık altında ele almıştır(İşman, 2003).

1.6.3.1. Okulun Parasal İmkanları;

Laboratuvarın bakımı ve laboratuvarlarda kullanılacak eğitim yazılımlarının satın alınabilmesi için gerekli ayrılan bütçe dikkate alınmalıdır.

1.2.3.2. Bilgisayar Kullanacak Öğrencilerin genel nitelikleri;

Okul öğrencilerinin sosyo-ekonomik seviyeleri daha önce bilgisayar kullanıp kullanmadıkları, yaş cinsiyet ve fiziksel özellikleri dikkate alınmalıdır.

1.6.3.3. Hedef ve davranışlar:

Laboratuvarlarda gösterilecek derslerin hedef ve davranışları göz önünde bulundurularak gerekli düzeltmeler yapılmalıdır.

1.6.3.4. Kullanılan programların lisansları

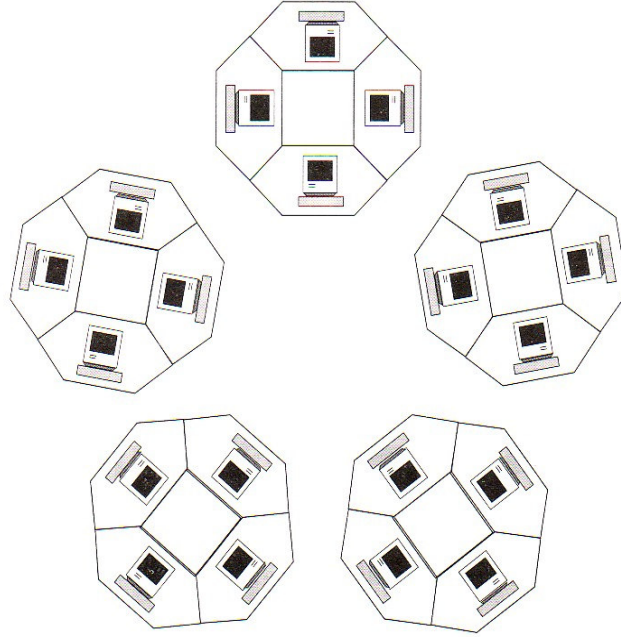
Okul laboratuvarında kullanılan tüm programların lisansları satın alınmalı ve telif haklarına dikkat edilmelidir.

1.6.3.5. Bilgisayar Laboratuvarında öğrencilerin oturma planı;

Anlatılan dersin niteliğine ve bilgisayarların kullanım biçimine göre oturma planı uygun bir şekilde yapılmalıdır. MEB Eğitim Teknolojileri Kılavuzunda dört farklı amaç için oturma planları önermiştir.

Dört bilgisayarın karşılıklı konduğu yerleşim şekli:

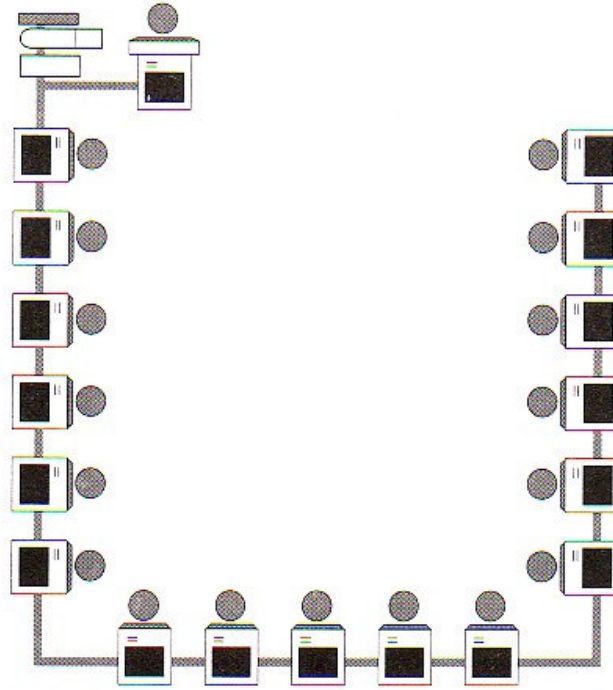
Bilgisayar sınıflarından çok, genel ve özel amaçlı laboratuvarlarda kullanılır. Bilgisayarda grup çalışması yapmak için uygundur. Öğretmenin öğrencilerle, öğrenci gruplarının da birbiri ile etkileşimi çok zordur

Şekil 1 Dört Bilgisayarın karşılıklı konduğu oturma biçimi

Masalar odanın çevresine yerleştirildiği U tipi:

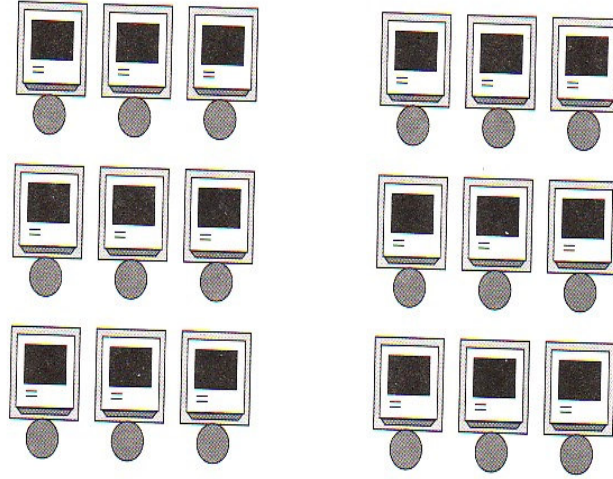
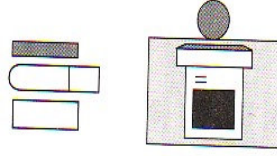
Ders anlatırken öğrencilerin rahatlıkla denetlenebileceği yerleşim şeklidir. Öğretmen rahatlıkla bütün bilgisayarları dolaşabilir ve öğrencilerle tek tek ilgilenebilir. Kabloların ortadan kalkmasına ve öğrencilerin ihtiyaç esnasında dolaşmasına, dışarıya çıkıp girmesine kolaylık sağlar. Dezavantajı öğrencilerin öğretmeni görmek için geriye dönmek zorunda kalmalarıdır. Ancak, döner sandalyeler öğrencilerin gerektiğinde kolaylıkla dönmelerini sağlamaktadır. En çok kullanılan yerleşim biçimidir.

Şekil 2 U Tipi Oturma Şekli

Klâsik sınıflarda olduğu gibi, masaların odanın ön kısmına baktığı yerleşim şekli

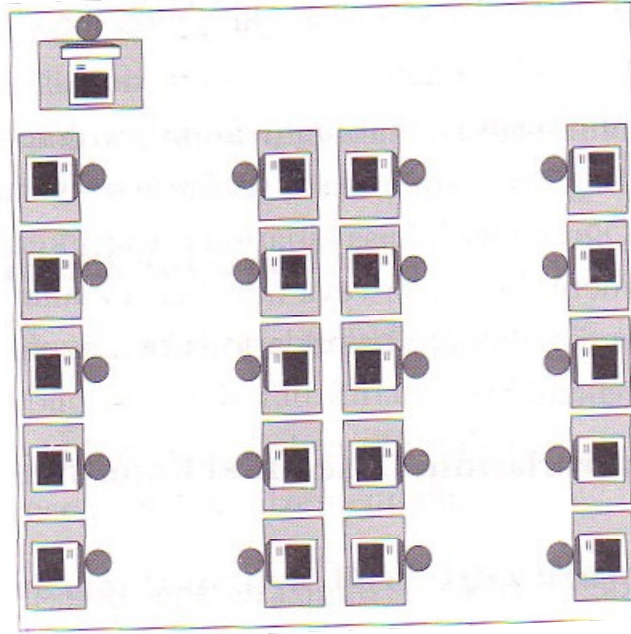
Bu yerleşim düzeni bütün öğrencilerin öğretmeni ve perdeyi yada yazı tahtasını görmesine ve not alabilmesine olanak verir. Dezavantajı ise öğretmenin bilgisayarların ekranlarını görememesi ve bu nedenle öğrencilerin ders dışı programlar kullandığını fark edememesi ve kabloların çok iyi toplanamamasıdır. Bu oturma şekli çok fazla tercih edilmemektedir.

Şekil 3 Klasik sınıf oturma şekli

Masalar odaya dikey yerleştirildiği oturma şekli:

Kalabalık ve küçük alanlar için tercih edilir. Genelde tercih edilen düzenleme seçeneklerinden bir tanesidir. U tipi oturma şekliyle benzer özellikler gösterir.

Şekil 4 Masaların Odaya Dikey Yerleştirildiği Oturma Şekli

1.2.3.6. Laboratuvarların Fiziki Yapısı

Laboratuvarların fiziki yapısı çok önemlidir. Yanı laboratuvar ortamının pencere, ısı, aydınlatma ve temizliğine gereken önem verilmelidir. Laboratuvarların zemini yalıtkan bir madde ile döşenmeli, pencereler mutlaka perdeli olmalıdır. Ayrıca öğrencilerin oturma biçimleri doğru ve yorgunluğu önleyici biçimde düzenlenmelidir(Baytekin, 2004).

1.6.4 Bilgisayarın Eğitime Katkıları

Eğitim ve Öğretimde bilgisayarların kullanılmasının sağladığı özel avantajlar: (Hotomaroğlu 1997, İşman 2003, Koşar ve diğerleri 2003, MEB Eğitim Teknolojisi Kılavuzu, Aksu 2002).

- Öğrenci gerçek hayatta karşılaşılabileceği problemler üzerinde çalışma olanağı sunar.
- Öğrencilere kendi ortamlarında, zaman kazandırarak uygun bir sınıf öğretimi verir. Öğrencilere öğrendiklerinin oranını ve sonuçlarını kontrol etme imkânı verir. Öğrenmeyi bireyselleştirir.
- Programlar bilhassa daha yavaş öğrenen öğrenciler için daha olumlu bir eğitim ortamı sağlar. İstenildiği kadar tekrar olanağı sağlar.
- Bilgisayar destekli eğitim öğrenmede zorluk çeken, çeşitli etnik gruptan olan ve özürlü öğrenciler için etkilidir.
- Laboratuvar faaliyetlerinde kullanılan renk, müzik ve hareketli grafikler konuya gerçeklik ve seçicilik kazandırır.
- Bilgisayarın kayıt saklama becerisi, bireysel öğrenimi mümkün kılar, bireysel talimatlar hazırlanabilir ve öğrencinin ilerleyişi gözlenebilir.
- Eğitimde yönetim, araştırma, rehberlik, ölçme-değerlendirme ve öğretim hizmetlerinde kullanılabilir.
- Daha ayrıntılı ve kaliteli öğretim materyali hazırlanmasına olanak verir.
- Bilgisayar öğrencilerin yaşayamayacağı konular hakkında deneyimler sunar.
- Bilgisayarlar öğrencileri öğrenmeye karşı güdüler.

1.6.5. Bilgisayarın Sınırlılıkları

Bütün teknolojik yeniliklerde olduğu gibi bilgisayarın da bazı sınırlılıkları vardır. Bunlar: (Hotomaroğlu 1997, İşman 2003, Koşar ve diğerleri 2003, MEB Eğitim Teknolojisi Kılavuzu, Aksu 2002)

- Eğitim ve öğretimde kullanılan bilgisayarın ve programlarının, maliyeti ve sağlayacağı yararının dikkatlice düşünülmesi gerekir.
- Piyasada bulunan bilgisayar programlarının halen kalite sorunu vardır.
- Hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin bilgisayarlı öğretim de gerçekçi olmayan, bir beklentileri vardır. Bunlar bilgisayarları az bir çabayla sihirli bir öğrenmeyi sağlayan araçlar olarak görebilirler.
- Müfredatla bire bir uygun eğitim yazılımları bulmak çok zordur.
- Bilgisayara dayalı öğretim, bireyler arası iletişim azaltabilir.
- Bilgisayar öğretim materyallerinin planlanması, uzmanlık gerektiren zahmetli bir iştir. Bu nedenle kaliteli öğretim programları pahalıdır.
- Bilgisayarlı öğretim öğrencinin yaratıcılığını söndürebilir.
- Bilgisayarlı öğretimde sosyal etkileşim bulunmaz. Öğrenciler kendi başlarına çalışma eğilimindedir buda motivasyonu düşürebilir.
- Sınıf yönetimi zordur. Öğretmenin çok dikkatli olması gerekir.
- Öğrenci bilgisayar kullanmasını bilmiyorsa eğitim yazılımlarından sıkılabilir.

1.7. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersi Öğretim Programı

Milli Eğitim Bakanlığı Telim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Erkek Teknik Öğretim Müdürlüğünün 31.08.2005 tarih ve 9929 sayılı teklif yazısı üzerine Orta Öğretim Kurumları Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim Programını 2005-2006 Öğretim yılından itibaren Endüstri Meslek Liselerinde zorunlu diğer liselerde seçmeli ders olarak uygulanmak üzere kabul etmiştir(Ek-1). Yedi üniteden oluşan dersin genel amaçları 34 madde ile belirlenmiştir. Bu 7 ünitenin içeriklerini ele alınmıştır.

1.7.1. Bilgi Teknolojisinin Temel Kavramları

Bilgi teknolojileri ile ilgili temel kavramlar bilgisi içeren bu ünite, donanımın ve yazılımın tanımlarından sonra bilgisayar çeşitleri, bilgisayarlar arasındaki farklılıklar kişisel bilgisayarların temel donanım birimleri anlatılmaktadır. Ayrıca bu bölümde bilgi teknolojisi ve toplum, bilgisayar ağları, güvenlik, telif hakları hukuku konularında yer verilmiştir.

1.7.2. Bilgisayarı Kullanma ve Yönetme

Bilgisayarı Kullanma ve Yönetme ünitesinde bilgisayarı açma kapama, masaüstü ekranı üzerindeki nesnelere tanıma ve bunlar üzerinde düzenleme yapma, metin yazma, dosya oluşturma ve kaydetme, dosyaları düzenleme ve dosya işlemleri son olarak yazıcı kullanma konularına yer verilmiştir. Kısaca bu bölümde bir işletim sistemi kullanımı yer almaktadır.

İşletim Sistemi: “Kullanıcı ile bilgisayar arasında ve bilgisayar birimlerinin kendi aralarındaki etkinliklerini düzenler. İşletim sistemi aracılığı ile kullanıcı bilgisayardan kelime işlem, veritabanı, hesap tabloları web tarayıcı gibi uygulama programlarını çalıştırmasını, çalışmaların ikincil bellekte saklanmasını, yazıcıdan çıktı alınmasını ve benzer şeyleri isteyebilir” (Uysal, 1999).

1.7.3. Kelime İşlem Programı

Bilgisayarı bir araç olarak kullanmak söz konusu olduğunda akla ilk gelen yazı yazma işlemidir. Bundan dolayı bilgisayarlar önceleri çok işlevli bir daktilo olarak kabul görmüştür. Bilgisayarlar kelime işlem programı denilen editörler yardımıyla günümüzde bir basım makinesi işlevi üstlenmektedir. Günümüzde kelime işlemci programlarıyla üretilen metne her türlü biçimsel ve biçimsel özellikler verilebilmekte, resim, grafik, tablo v.b. her türlü öğe eklenebilmektedir (Koşar, Yüksel, Özkılıç, Avcı, Alyaz, Çiğdem, 2003).

Kelime İşlem Programı başlıklı ünite, kelime işlemci uygulamasını açma, kapama, metin oluşturma, oluşturulan metin üzerinde ekleme, silme,

arama, değiştirme, düzeltme, kesme, kopyalama, yapıştırma işlemelerini yapabilme, yazının rengini büyüklüğünü, hizasını değiştirme, belgeye tarih, saat, tablo, grafik, resim, formül, sayfa numarası, alt-üst bilgi ekleme işlemlerini yapabilme ve hazırlanan belgeyi yazıcıdan kağıda basma konuları yer almaktadır.

1.7.4. Elektronik Tablolama

Elektronik tablolama yazılımları “genel olarak işlem tablosu, veri tablosu ve grafik çizimi yapmaya imkan veren yazılımlardır” (ETK).

Elektronik tablolama başlıklı ünitede elektronik tablo programlarını açma, kapama, uygulama alıştırma, hücrelere bilgi ve formül girme tablodaki veriler üzerinde sıralama ve süzme işlemi yapma, sütün ve satır silme, ekleme, hücre içerisinde yer alan bilgilerin biçimlerini belirleme, saya düzeni yapma ve çalışmayı yazıcıdan çıkarma bilgileri yer almaktadır.

1.7.5 Veri Tabanı Uygulamaları

Veri tabanı programları verilerin düzenli olarak depolanması, yeni verilerin girilmesi var olan veriler üzerinde silme, arama, değiştirme, süzme, sıralama işlemlerinin yapılmasına olanak veren yazılımlardır(Uysal, 1999).

Veri tabanı uygulamaları ile ilgili bu ünitede veri tabanı uygulamaları açma kapama, bir veri tabanı oluşturma, oluşturulan veri tabanına tablo ekleme, eklenen tablolara bilgi girişi, arama, silme, değiştirme, süzme, sıralama, formül ekleme işlemleri yapma, bilgi girişi için form oluşturma, istenilen kriterlere uygun kayıtları bulmak için sorgu oluşturma, istenilen bilgileri yazıcıdan çıkarmak için rapor hazırlama işlemleri yer almaktadır.

1.7.6. Sunu Programı

Bilgisayarın tepegöz, diaprojektr, multivizyon v.b görsel-işitsel sunum araçları olarak kullanılması için gerekli yazılımlara sunu programı denir(Koşar, Yüksel, zkılı, Avcı, Alyaz, iğdem 2003).

Sunu programının anlatıldığı bu kısımda sunu uygulamasını açma kapama, sunuyu kaydetme, kayıtlı sunuyu yeniden başlatma, yeni sunu oluşturma, sunuya metin, grafik, tablo, ses, video öğelerini eklemek bunlar üzerinde biçimsel değişiklikler yapma, slaytları uygun biçimde yazıcıdan çıktı almak slaytlara animasyon eklemek, ve slaytları sunma bilgileri yer almaktadır.

1.7.7. İnternet ve İletişim

İnternet birbirine bağlı bilgisayar ağlarından (Interconnected set of Network) oluşan ve herhangi bir merkezi olmayan uluslar arası bilgisayar ağlarıdır. Günümüzde bu bilgisayar ağı çok gelişmiş ve bilgisayarlar aracılığı ile iletişimde yoğun bir şekilde başlamıştır. Bu ağ sistemindeki bu gelişme internet üzerinden iletişimi kolaylaştırmış ve iletişimin maliyetini bilinen iletişim araçlarına göre (telefon, mektup v.b.) çok düşürmüştür(Koşar, Yüksel, Özkılıç, Avcı, Alyaz, Çiğdem, 2003).

İnternet ve iletişim konulu bu üniteye Web tarayıcı programını açma, web adres yapısını anlama ve bu adreslere ulaşabilme, web’de arama motorlarını kullanabilme, e-posta adreslerini anlama, elektronik posta uygulamalarını açma, e-posta alma,okuma, silme, yeni e-posta oluşturma, gönderme, kaydetme ve adres defteri oluşturma bilgileri yer almaktadır.

1.8. İlgili Araştırmalar

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Erkek Teknik Öğretim Müdürlüğünün 31.08.2005 tarih ve 9929 sayılı teklif yazısı üzerine Orta Öğretim Kurumları Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim Programını 2005-2006 öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere kabul etmiştir. Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersi öğretim programın yeni olmasından dolayı konuyla ilgili araştırma yapılmamıştır. Ancak başka derslerin öğretim programları ile ilgili pek çok araştırma mevcuttur.

BÖLÜM 2

2. Problemin Durumu

Bu bölümde orta öğretim kurumlarında Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersinin öğretim programındaki amaçlarına ulaşma düzeylerinin tespiti için yapılan araştırmanın Problemi, Alt Problemleri, Araştırmanın Amacı, Önemi, Sınırlılıkları, Sayıtlıları ve kullanılan terimlerin tanımları yapılmıştır.

2.1. Problem ve alt problemler

Bu araştırmanın ana problemini “Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersinin öğretim programındaki amaçlarına ulaşma düzeylerinin öğretmen ve öğrenci görüşleri alınarak değerlendirilmesi” oluşturmaktadır.

Araştırmada şu sorulara cevap aranacaktır

1. Öğretmen görüşlerine göre Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim programındaki amaçlarına ulaşma düzeyi nedir?
 - a. Öğrencilerin bilgi teknolojilerinin temel kavramları hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyi nedir?
 - b. Öğrencilerin bilgisayar kullanma ve yönetme hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri nedir?
 - c. Öğrencilerin kelime işlem programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri nedir?
 - d. Öğrencilerin elektronik tablola programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri nedir?
 - e. Öğrencilerin veri tabanı programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri nedir?
 - f. Öğrencilerin sunu programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri nedir?
 - g. Öğrencilerin internet ve iletişim hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri nedir?

2. Öğrenci görüşlerine göre Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim programındaki amaçlarına ulaşma düzeyi nedir?
- Öğrencilerin bilgi teknolojilerinin temel kavramları hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyi nedir?
 - Öğrencilerin bilgisayarı kullanma ve yönetme hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri nedir?
 - Öğrencilerin kelime işlem programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri nedir?
 - Öğrencilerin elektronik tablolama programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri nedir?
 - Öğrencilerin veri tabanı programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri nedir?
 - Öğrencilerin sunu programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri nedir?
 - Öğrencilerin internet ve iletişim hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri nedir?

2.2. Amaç

Bu araştırmanın temel amacı Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Erkek Teknik Öğretim Müdürlüğünün 31.08.2005 tarih ve 9929 sayılı teklif yazısı üzerine 2005-2006 öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere kabul edilen Endüstri Meslek Liselerinde zorunlu diğer liselerde seçmeli olarak uygulanacak Orta Öğretim Kurumları Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi öğretim programındaki amaçlarına ulaşma düzeylerinin öğretmen ve öğrenci görüşlerini alarak incelemektir.

2.3. Araştırmanın Önemi

Öğretim programları öğrencilerin ve iş hayatının ihtiyaçları değiştiğinde, öğrenim ve öğretim için yeni kuramlar yeni teknolojiler ortaya çıktıkça günün koşullarına göre yenilenmedir.

Ülkemizde de değişen dünyaya ayak uydurmak amacı ile eğitim programları sürekli değiştirilmekte ve güncellenmektedir.

Bir eğitim programının çağdaş yöntemlere uygun olarak çok iyi bir şekilde hazırlanmış olması, onun başarıyla uygulanıp iyi sonuçlar vermesi için yeterli değildir. Bir eğitim programı öğretmen ve öğrenciler tarafından uygulandığı için öğretmen ve öğrencilerin görüşlerinin geri dönüt anlamında büyük önemi vardır (Aksel, 2001).

Bu araştırma Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinin öğretim programında belirtilen amaçlarına ulaşma düzeylerinin öğretmen ve öğrenci görüşleri alınarak değerlendirilmesi bakımından önemlidir.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinin öğretim programındaki amaçlarına ulaşma düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılan ilk araştırma olması bakımından önemlidir.

2.4. Sayıtlar

1. Öğretmenler anketi cevaplarken samimi davranmışlardır.
2. Öğrenciler anketi cevaplarken samimi davranmışlardır.
3. Öğretmen görüşlerinde yola çıkılarak programın değerlendirileceği varsayılmıştır.
4. Öğrenci görüşlerinde yola çıkılarak programın değerlendirileceği varsayılmıştır.
5. Hazırlanan anket öğretmenlerin bu konudaki görüşlerini ortaya koyma açısından yeterlidir.
6. Hazırlanan anket öğrencilerin bu konudaki görüşlerini ortaya koyma açısından yeterlidir.

2.5. Sınırlılıklar

1. Araştırma 2005-2006 öğretim yılında Kars, Ardahan,İğdır il merkezlerinde çalışan, Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersine giren öğretmenlerle ve bu dersi alan öğrencilerle sınırlıdır.
2. Araştırma bulguları öğretmen ve öğrencilerin anketlere verdiği cevaplarla sınırlıdır.

2.6. Tanımlar

Eğitim: “Bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir” (Ertürk, 1994).

Eğitim Programı: "Bir eğitim kurumunun , çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar. Öğretim ders dışı kol faaliyetleri, özel günlerin kutlanması, geziler, kısa kurslar, rehberlik, sağlık vb. hizmetler ve fonksiyonlar bu çerçeve içine girer" (Varış, 1996).

Öğretim Programı: “Bir dersle ilgili öğretme-öğrenme sürecinde nelerin, niçin ve nasıl yer alacağını gösteren bir kılavuz, başka bir deyişle bu nitelikte bir proje planıdır” (Özçelik, 1992).

Program: “Genel olarak yapılması gereken bir işin bölümlerini, her bölümün yapılış sırasını, zamanının ve nasıl yapılacağını gösteren bir tasarı anlamına gelmektedir” (Büyükkaragöz, 1997).

Program Geliştirme: “Eğitim programlarının tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve değerlendirme sonucu elde edilen veriler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi sürecidir (Erden, 1993).

Değerlendirme: “Ölçme sonuçlarını bir ölçüte vurarak, ölçülen nitelik hakkında bir değer yargısına varma sürecidir” (Turgut, 1997).

Bilgisayar: “Bilgi ve komut kabul edebilen, bu komutlar ışığı altında bilgileri işleyebilen, bu bilgileri aynen ve işlenmiş şekliyle saklayabilen, gerektiğinde belleğindeki bilgileri aktarabilen makineye bilgisayar denir”(Ulucuk, Kaya, 2004).

BÖLÜM 3

3. Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama araçları ve verilerin analizleri yan başlıkları altında anlatılmıştır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. Bu model varolan durumu varolduğu şekliyle ortaya koyma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay herhangi bir ekleme, değiştirme çabası olmadan, kendi ortamında, kendi koşulları içinde tanımlanmaya çalışılır.

Genel tarama modeli tek başına uygulanıp yorumlanabileceği gibi, önceden tutulmuş bazı kayıtlar(istatistik, resim, yazılı belge v.b.) ve alandaki kaynak kişilere başvurularak elde edilen verilerle bütünleştirilerek de yorumlanabilir.

Genel tarama modelleri çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında ele alınacak bir konu yada konularda yargıya varmak için evrenin tamamının yada evrenden alınacak bir grup (örneklem) üzerinde yapılan taramadır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Kars, Ardahan ve Iğdır illerindeki orta öğretim okulları oluşturmaktadır. 2005-2006 öğretim yılında bu çalışmanın yapılabileceği yani Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinin okutulduğu okul sayıları illere göre şu şekildedir. Ardahan ilinde 5, Iğdır ilinde 8, Kars ilinde 15 okul (Kars İl Milli Eğitim Müdürlüğü Bilgi İşlem Birimi). Bu okulların listesi Ek-2 de sunulmuştur.

Araştırmanın örnekleme; Bu Araştırma Kars ilinde 5, Iğdır ilinde 3, Ardahan ilinde 2 okula uygulanmıştır. Anketlerin uygulandığı öğretmen ve öğrenci sayıları ise illere göre şu şekildedir.

Kars 7 öğretmen 310 öğrenci, Iğdır 4 öğretmen 83 öğrenci, Ardahan 2 öğretmen 90 öğrenci.

3.2.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğretmenlerin Kişisel Bilgileri

Örnekleme oluşturan öğretmenlerin cinsiyete göre dağılımı Tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1 Öğretmenlerin cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet	N	%
Erkek	13	100
Kadın	0	0

Tablo 1 de görüldüğü gibi örnekleme oluşturan öğretmenlerin %100'ünü erkekler oluşturmaktadır. Evrenin tamamına bakacak olursan Iğdır 2 kadın 10 erkek, Kars 2 kadın 18 erkek, Ardahan 5 erkek olduğu görülmektedir. Bu değerlerden de anlaşıldığı gibi araştırmanın evrenindeki öğretmenlerin sadece %10,8 kadındır.

Örnekleme oluşturan öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre dağılımı tablo 2 de verilmiştir.

Tablo 2 Öğretmenlerin Mesleki Kıdemlerine Göre Dağılımı

Mesleki Kıdemi	N	%
1-5 yıl	13	100
6-10 yıl	0	0
11-15 yıl	0	0
16-20 yıl	0	0
21 yıl ve üstü	0	0

Tablo 2'de görüldüğü gibi öğretmenlerin tamamının 1 ile 5 yıllık öğretmenlik süreleri vardır.

Örnekleme oluşturan öğretmenlerin mezun oldukları bölümlere göre dağılımı Tablo 3 de verilmiştir.

Tablo 3 Öğretmenlerin Mezun Oldukları Bölümlere Göre Dağılımı

Bölümü	N	%
Bilgisayar	12	91,67
Diğer	1	8.33

Tablo 3’de görüldüğü gibi örnekleme oluşturan öğretmenlerin % 91,67’si bilgisayar bölümünden, %8,33’ü ise diğer bölümden mezun olmuş branş öğretmeni olmadığı için bu derse girmektedir.

3.2.2. Örneklem Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Kişisel Bilgileri

Örnekleme oluşturan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4 Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	N	%
Kız	207	42,86
Erkek	267	55,48
Boş	8	1,66

Tablo 4’e bakıldığında örnekleme oluşturan öğrencilerden % 42,86 sının kız, %55,48’ini ise erkek olduğu görülmektedir.

Örnekleme oluşturan öğrencilerin mezun olduğu ilköğretim okulunda bilgisayar dersi alıp almamasına göre dağılımı tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5 Öğrencilerin mezun olduğu ilköğretim okulunda bilgisayar dersi alıp almamasına göre dağılımı

Mezun Olduğunuz İlköğretim Okulunda Bilgisayar Dersi Gördünüz mü?	N	%
Evet	267	55,28
Hayır	203	42,24
Boş	12	2,48

Tablo 5'e bakıldığında öğrencilerin %55,28'inin ilköğretim okulunda bilgisayar dersi aldığı, %42,24'ünün ise ilköğretim okulunda bilgisayar dersi almadığı görülmektedir.

3.3 Veri Toplama Araçları

Araştırma ile ilgili teorik bilgilerin toplanması için alanla ilgili Türkçe kaynaklar taranmış ve elde edilen bilgiler doğrultusunda öğretmen ve öğrencilere yöneltilmek üzere anket formları hazırlanmıştır.

Anket; "Yazılı veya sözlü olarak soru sormak ve karşılıklı diyalog içerisinde bilgi toplamak demektir"(Arıkan, 1995).

Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinin öğretim programındaki amaçlara ulaşma düzeylerinin tespitine yönelik verilerin toplanmasında en uygun yolun "Anket" tekniği olacağı düşüncesinden veriler anket yoluyla toplanmıştır.

Anketler iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde kişisel bilgiler ikinci bölümde ise likert tipli derecelendirme ölçeği kullanılarak hazırlanmıştır Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinin öğretim programında belirtilen amaçlara ulaşma düzeylerini ölçmek için oluşturulan 63 sorudan oluşmaktadır. Hazırlanan taslak anket uzman görüşlerine sunulmuş gelen eleştiriler doğrultusunda düzenlenerek çalışma için hazır hale getirilmiştir (Ek-3, Ek-4). Anketin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı öğretmenlerde 0,961, öğrencilerde ise 0,965 olarak bulunmuştur. Dolayısıyla anketin Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinin öğretim programında belirtilen amaçlara ulaşma düzeylerini ölçmeye yönelik maddelerden

oluşan geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu kabul edilmiştir.

3.4 Verilerin Toplanması

Uzman görüşleri doğrultusunda geliştirilen anket yardımıyla araştırmaya ilişkin veriler; Kars, Ardahan, Iğdır il merkezlerinde bilgisayar öğretmeni olan okullardan rasgele seçilen okullardaki bilgisayar dersine giren öğretmenlerle bilgisayar dersi alan öğrencilerden toplanmıştır.

3.4 Verilerin Çözümü ve Yorumu

Anket yardımıyla toplanan verilerin çözümlenmesinde, bilgisayardan yararlanılmıştır. Anketlerle toplanan verileri SPSS(The statistical, packet for the social sciences) paket programı yardımıyla bilgisayara girilmiş, yine bu program yardımıyla elde edilen frekans, ortalama ve yüzde istatistiksel oranlar kullanılmıştır. Elde edilen bu veriler tablolara yerleştirilmiş ve tablolar aracılığı ile yorumlanmıştır.

BÖLÜM 4

4. Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümde toplanan verilerin istatistiksel yöntemlerle analizi ile ilgili bulgular ve yorumlar verilmektedir.

4.1. Öğretmen Görüşlerine Göre Bilgi Ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim Programındaki Amaçlarına Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorum.

Milli Eğitim Bakanlığı Telim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Erkek Teknik Öğretim Müdürlüğünün 31.08.2005 tarih ve 9929 sayılı teklif yazısı üzerine Orta Öğretim Kurumları Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim Programı yedi üniteden oluşmaktadır. Bu bölümde öğretmen görüşlerine göre bu yedi üniteye ilişkin bulgular ve yorumlar ayrı ayrı ele alınacaktır.

4.1.1 Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Bilgi Teknolojilerinin Temel Kavramları Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Tablo 6'da öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan bilgi teknolojilerinin temel kavramları hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin 7 soruya verdikleri cevapların analizi görülmektedir.

Tablo 6 Öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin bilgi teknolojilerinin temel kavramları hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

Bilgi Teknolojilerinin Temel kavramları ile ilgili amaçlar		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	X	N	S.S
Donanım kavramını açıklayabilir	f	0	1	3	8	1	3,69	13	0,75
	%	0	7,7	23,1	61,5	7,7			
Yazılım kavramını açıklayabilir	f	0	0	5	8	0	3,62	13	0,51
	%	0	0	38,5	61,5	0			
Bilgisayarın tanımını yapabilir	f	0	0	0	10	3	4,23	13	0,44
	%	0	0	0	76,9	23,1			
Bilgisayar çeşitlerini sıralayabilir	f	0	0	4	7	2	3,85	13	0,69
	%	0	0	30,8	53,8	15,4			
Kişisel bilgisayarların insan sağlığına etkilerini açıklayabilir	f	0	4	5	4	0	3,00	13	0,81
	%	0	30,8	38,5	30,8	0			
Verileri kaybetmemek için elektrik kesintisinde ne yapacağını bilir	f	1	3	7	2	0	2,77	13	0,83
	%	7,7	23,1	53,8	15,4	0			
Kullanıcı lisansını ne anlama geldiğini bilir	f	0	6	5	2	0	2,69	13	0,75
	%	0	46,2	38,5	15,4	0			
Toplam	F	1	14	29	41	6			
	%	1,10	15,40	31,89	45,04	6,60			

Tablo 6’da görüldüğü gibi örnekleme oluşturan öğretmenlerin bilgi teknolojilerinin temel kavramları hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5’li değerlendirme ölçeğinin Kısmen ve Büyük Ölçüde kısmına denk gelen cevapların yoğun olduğu ve bu oranın %76 civarında olduğu bu değere Tamamen kısmı da eklendiğinde bu oranın % 83 civarına çıktığı görülmektedir. Hiç cevabını verenlerin % 1 civarında olduğu ve çok az diyenlerin ise % 16 civarında olduğu görülmektedir. Bu bulgulara göre öğretmenlerin bilgi teknolojilerinin temel kavramları hakkındaki amaçlara ulaşıldığı kanısında oldukları söylenebilir.

4.1.2. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Bilgisayarı Kullanma Ve Yönetme Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeyleri İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Aşağıdaki tabloda öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan Bilgisayar kullanma ve yönetme hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin 10 soruya verdikleri cevapların analizi görülmektedir.

Tablo 7 Öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin bilgisayar kullanma ve yönetme hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyleri ilişkin bulgular

Bilgisayarı kullanma ve yönetme ile ilgili amaçlar		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	X	N	S.S
Bilgisayarı düzgün şekilde kapatabilir	f	0	0	2	4	7	4,39	13	0,77
	%	0	0	15,4	30,8	53,8			
Bilgisayarımın internete bağlanabilir	f	2	2	0	7	2	3,39	13	1,39
	%	15,4	15,4	0	53,8	15,4			
Tarayıcıdan resim tarayabilir	f	3	7	1	2	0	2,15	13	0,98
	%	23,1	53,8	7,7	15,4	0			
Bilgisayarıma şifre koyabilir	f	4	5	2	2	0	2,15	13	1,07
	%	30,8	38,5	15,4	15,4	0			
Dosya kopyalayabilir	f	0	2	2	4	5	3,92	13	1,12
	%	0	15,4	15,4	30,8	38,5			
Dosya yada klasörleri silebilir	f	0	1	1	6	5	4,15	13	0,89
	%	0	7,7	7,7	46,2	38,5			
Masaüstünde yer alan simgelerin anlamlarını söyleyebilir	f	1	5	3	4	0	3,76	13	1,01
	%	7,7	38,5	23,1	30,8	0			
Masaüstü duvar kağıdını (arkalan) değiştirebilir	f	0	0	3	4	6	4,23	13	0,83
	%	0	0	23,1	30,8	46,2			
E-posta iletimini alıp okuyabilir	f	1	2	10	0	0	2,69	13	0,63
	%	7,7	15,4	76,9	0	0			
Bir e posta iletimi gönderebilir	f	1	4	6	2	0	2,69	13	0,85
	%	7,7	30,8	46,2	15,4	0			
Toplam	f	12	28	30	35	25			
	%	9,24	21,55	23,09	26,94	19,24			

Tablo 7’de görüldüğü gibi örnekleme oluşturan öğretmenlerin Bilgisayarı kullanma ve yönetme ile ilgili amaçlar ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5’li değerlendirme ölçeğinin Kısmen, Büyük Ölçüde ve Tamamen kısmına denk gelen cevapların %70 civarında olduğu görülmektedir. Hiç cevabını verenlerin % 9 civarında olduğu ve çok az diyenlerin ise % 21 civarında olduğu görülmektedir. Bu iki oranın toplamı % 30’lara denk gelmektedir. Bu bulgulara göre öğretmenlerin Bilgisayarı kullanma ve yönetme ile ilgili amaçlara ulaşıldığı kanısında oldukları söylenebilir

4.1.3. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Kelime İşlem Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Aşağıdaki tabloda öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan kelime işlem programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin 9 soruya verdikleri cevapların analizi görülmektedir.

Tablo 8 Öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin kelime işlem programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

Kelime İşlem programı ile ilgili amaçlar									
		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	x	N	S.S
Metin düzenleme uygulamasını başlatabilir	f	0	3	3	4	3	3,54	13	1,13
	%	0	23,1	23,1	30,8	23,1			
Belge oluşturabilir	f	0	1	4	4	4	3,85	13	0,98
	%	0	7,7	30,8	30,8	30,8			
Bir belgenin yazıcıdan çıktısını alabilir	F	0	2	4	5	2	3,54	13	0,97
	%	0	15,4	30,8	38,5	15,4			
Bir belge üzerindeki yanlışları düzeltebilir	f	0	1	7	2	3	3,54	13	0,97
	%	0	7,7	53,8	15,4	23,1			
Bir tablonun hücrelerine bilgi girebilir	f	0	2	2	6	3	3,77	13	1,01
	%	0	15,4	15,4	46,2	23,1			
Bir tablonun hücrelerine formül girebilir	f	1	2	3	5	1	3,00	13	1,41
	%	7,7	15,4	23,1	38,5	7,7			
Bir tablonun içerisindeki bilgileri değiştirebilir	F	0	2	2	6	3	3,77	13	1,01
	%	0	15,4	15,4	46,2	23,1			
Bir belgeye resim ekleyebilir	f	0	3	2	7	1	3,46	13	0,97
	%	0	23,1	15,4	53,8	7,7			
Bir belgeye şekil ekleyebilir	f	0	2	6	4	1	3,31	13	0,85
	%	0	15,4	46,2	30,8	7,7			
Toplam	F	1	18	33	43	21			
	%	0,86	15,40	28,22	36,78	17,97			

Tablo 8’de görüldüğü gibi örnekleme oluşturan öğretmenlerin kelime işlem programı ile ilgili amaçlar ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5’li değerlendirme ölçeğinin Kısmen, Büyük Ölçüde ve Tamamen kısmına denk gelen cevapların %80’inn üzerinde olduğu görülmektedir. Hiç cevabını verenlerin % 1 altında ve Çok Az diyenlerin ise % 15 civarında olduğu görülmektedir. Bu iki oranın toplamı % 16’lara denk gelmektedir. Bu bulgulara göre öğretmenlerin kelime işlem programları ile ilgili amaçlara ulaşıldığı kanısında oldukları söylenebilir

4.1.4. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Elektronik Tablolama Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Aşağıdaki tabloda öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan elektronik tablolama programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin 8 soruya verdikleri cevapların analizi görülmektedir

Tablo 9 Öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin elektronik tablolama programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

Elektronik tablolama programı ile ilgili amaçlar									
		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	X	N	S.S
Elektronik tablolama programını çalıştırabilir	f	0	3	1	2	7	4,00	13	1,29
	%	0	23,1	7,7	15,4	53,8			
Bir hesap çizelgesinde hücreyi gösterebilir	f	2	0	2	6	3	3,61	13	1,32
	%	15,4	0	15,4	46,2	23,1			
Bir hesap çizelgesinde satırı gösterebilir	f	1	1	2	6	3	3,69	13	1,18
	%	7,7	7,7	15,4	46,2	23,1			
Bir hesap çizelgesinde sütunu gösterebilir	f	1	1	4	4	3	3,54	13	1,19
	%	7,7	7,7	30,8	30,8	3			
Bir hesap çizelgesinde hücreye kenarlık çizgilerini koyabilir	f	0	4	6	3	0	2,92	13	0,75
	%	0	30,8	46,2	23,1	0			
Bir hesap çizelgesinde hücrenin dolgu rengini değiştirebilir	f	3	4	2	2	2	2,69	13	1,43
	%	23,1	30,8	15,4	15,4	15,4			
Bir hesaplama tablosundaki sayıların toplamını bulacak formülü yazabilir	f	1	3	0	7	0	3,18	13	1,16
	%	7,7	23,1	0	53,8	0			
Bir hesaplama tablosundaki herhangi bir satırdaki sayıların ortalamasını bulacak formülü yazabilir	f	1	3	1	6	2	3,38	13	1,26
	%	7,7	23,1	7,7	46,2	15,4			
Toplam	f	9	19	18	36	20			
	%	8,66	18,29	17,33	34,64	19,24			

Tablo 9’da görüldüğü gibi örnekleme oluşturan öğretmenlerin elektronik tablolama programı ile ilgili amaçlar ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5’li değerlendirme ölçeğinin Kısmen, Büyük Ölçüde ve Tamamen kısmına denk gelen cevapların %70’in üzerinde olduğu görülmektedir. Hiç cevabını verenlerin % 9 civarında ve Çok Az diyenlerin ise % 18 civarında olduğu

görülmektedir. Bu iki oranın toplamı % 28'lere denk gelmektedir. Bu bulgulara göre öğretmenlerin elektronik tablolama programı ile ilgili amaçlara ulaşıldığı kanısında oldukları söylenebilir

4.1.5. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Veri Tabanı Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Aşağıdaki tabloda öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan veri tabanı programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin 8 soruya verdikleri cevapların analizi görülmektedir

Tablo 10 Öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin veri tabanı programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

Veri tabanı programı ile ilgili amaçlar		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	X	N	S.S
Veri tabanı uygulamasını açabilir	f	3	7	0	2	1	2,15	13	1,06
	%	23,1	53,8	0	15,4	7,7			
Verinin tanımını söyleyebilir	f	2	5	5	1	0	2,38	13	0,86
	%	15,4	38,5	38,5	7,7	0			
Veri tabanı içerisindeki kaydı değiştirebilir	f	6	3	4	0	0	1,84	13	0,89
	%	46,2	23,1	30,8	0	0			
Veri Tabanı içerisindeki kaydı silebilir	f	6	3	4	0	0	1,84	13	0,89
	%	46,2	23,1	30,8	0	0			
Veri tabanı programı kullanarak tablo oluşturabilir	f	8	3	2	0	0	1,54	13	0,77
	%	61,5	23,1	15,4	0	0			
Bir veri tabanında form oluşturabilir	f	9	3	1	0	0	1,38	13	0,65
	%	69,2	23,1	7,7	0	0			
Bir veri tabanına sorgu ekleyebilirim	f	10	3	0	0	0	1,23	13	0,44
	%	76,9	23,1	0	0	0			
Bir veri tabanına rapor ekleyebilir	f	10	2	1	0	0	1,30	13	0,63
	%	76,9	15,4	7,7	0	0			
Toplam	f	54	29	17	3	1			
	%	51,93	27,90	16,36	2,89	0,96			

Tablo 10'da görüldüğü gibi örnekleme oluşturan öğretmenlerin veri tabanı programı ile ilgili amaçlar ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5'li değerlendirme ölçeğinin Hiç ve çok az kısmına denk gelen cevapların %80 civarında olduğu görülmektedir. Kısmen kısmına denk gelen cevapların %17 dolayında olduğu, Büyük Ölçüde ve Tamamen kısmına denk gelen cevapların ise yok denecek

kadar az %3' civarında olduğu görülmektedir. Bu bulgulara göre öğretmenlerin veri tabanı programı ile ilgili amaçlara ulaşılmadığı kanısında oldukları söylenebilir

4.1.6. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin Sunu Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Aşağıdaki tabloda öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan sunu programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin 11 soruya verdikleri cevapların analizi görülmektedir

Tablo 11 Öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin sunu programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

Sunu programı ile ilgili amaçlar		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	X	N	S.S
Bilgisayarda bir sunu programı çalıştırabilir	f	4	2	2	3	2	2,77	13	1,53
	%	30,8	15,4	15,4	23,1	15,4			
Daha önce oluşturulmuş bir sunuyu açabilir	f	0	3	4	5	1	3,31	13	0,94
	%	0	23,1	30,8	38,5	7,7			
Yeni oluşturulan bir sunuyu kaydedebilir	f	0	5	0	7	1	3,31	13	1,11
	%	0	38,5	0	53,8	7,7			
Sunu uygulamasını kapatabilir	f	0	5	0	6	2	3,38	13	1,19
	%	0	38,5	0	46,2	15,4			
Sunu üzerindeki metni kopyalayabilir	f	0	1	8	3	1	3,31	13	0,75
	%	0	7,7	61,5	23,1	7,7			
Sunu üzerindeki metni silebilir	f	0	4	6	1	2	3,07	13	1,03
	%	0	30,8	46,2	7,7	15,4			
Sunu üzerindeki metnin biçimini ve ebadını değiştirebilir	f	2	3	5	2	1	2,76	13	1,16
	%	15,4	23,1	38,5	15,4	7,7			
Slayt üzerine çizim nesnesi ekleyebilir	f	3	3	5	1	1	2,53	13	1,19
	%	23,1	23,1	38,5	7,7	7,7			
Slayt üzerine resim ekleyebilir	f	2	4	3	4	0	2,69	13	1,10
	%	15,4	30,8	23,1	30,8	0			
Slaytlara geçiş efekti ekleyebilir	f	3	4	2	4	0	2,53	13	1,19
	%	23,1	30,8	15,4	30,8	0			
Slaytlara animasyon efekti ekleyebilir	f	3	5	1	3	1	2,53	13	1,33
	%	23,1	38,5	7,7	23,1	7,7			
Toplam	F	17	39	36	39	12			
	%	11,90	27,30	25,19	27,29	8,40			

Tablo 11'de görüldüğü gibi örnekleme oluşturan öğretmenlerin veri tabanı programı ile ilgili amaçlar ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5'li değerlendirme ölçeğinin Hiç ve çok az kısmına denk gelen cevapların %40

civarında, Büyük Ölçüde ve Tamamen cevaplarının %35 civarında olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğinin orta noktası kabul edilebilecek Kısmen cevaplarının ise %25 dolayında olduğu görülmektedir. Büyük Ölçüde ve Tamamen cevaplarına Kısmen cevabı da eklendiğinde oranın % 60 civarına yükseldiği görülmektedir. Bu bulgulara göre öğretmenlerin veri tabanı programı ile ilgili amaçlara ulaşıldığı kanısında oldukları söylenebilir ancak Hiç ve Çok Az diyenlerin oranlarının da küçümsenemeyeceği ortadadır.

4.1.7. Öğretmen Görüşlerine Göre Öğrencilerin İnternet ve İletişim Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Aşağıdaki tabloda öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan internet ve iletişim hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin 10 soruya verdikleri cevapların analizi görülmektedir

Tablo 12 Öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin internet ve iletişim hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

İnternet ve iletişim ile ilgili amaçlar		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	X	N	S.S
İnternet Explorer programını açabilir	f	0	4	0	5	4	3,69	13	1,25
	%	0	30,8	0	38,5	30,8			
Web adresini yazarak bir internet sitesini açabilir	f	0	1	3	3	6	4,07	13	1,03
	%	0	7,7	23,1	23,1	46,2			
Arama motorlarını kullanarak internette arama yapabilir	f	0	2	3	6	2	3,61	13	0,96
	%	0	15,4	23,1	46,2	15,4			
Web sayfasını yazıcıdan yazdırabilir	f	3	2	7	0	1	2,53	13	1,12
	%	23,1	15,4	53,8	0	7,7			
Elektronik posta uygulamasını açabilir	f	4	3	4	1	1	2,38	13	1,26
	%	30,8	23,1	30,8	7,7	7,7			
Bir e-posta iletisi alabilir	f	1	4	3	4	1	3,00	13	1,15
	%	7,7	30,8	23,1	30,8	7,7			
Bir e-posta iletisi gönderebilir	f	1	4	5	2	1	2,84	13	1,06
	%	7,7	30,8	38,5	15,4	7,7			
E-posta iletisine dosya ekleyebilir	f	7	1	3	2	0	2,00	13	1,22
	%	53,8	7,7	23,1	15,4	0			
E-posta iletisi ile gelen dosyayı açabilir	f	4	3	3	2	1	2,46	13	1,33
	%	30,8	23,1	23,1	15,4	7,7			
Gelen e-postalarını silebilir	f	1	3	4	4	1	3,07	13	1,11
	%	7,7	23,1	30,8	30,8	7,7			
Toplam	f	21	27	35	29	18			
	%	16,16	20,79	26,94	22,33	13,86			

Örnekleme oluşturan öğretmenlerin veri tabanı programı ile ilgili amaçlar ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5'li değerlendirme ölçeğinin Hiç ve Çok Az kısmına denk gelen cevapların %37 civarında, Büyük Ölçüde ve Tamamen cevaplarının %36 civarında olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğinin orta noktası kabul edilebilecek Kısmen cevaplarının ise %27 dolayında olduğu görülmektedir. Büyük Ölçüde ve Tamamen cevaplarına Kısmen cevabı da eklendiğinde oranın % 63 civarına yükseldiği görülmektedir. Bu bulgulara göre öğretmenlerin veri tabanı programı ile ilgili amaçlara ulaşıldığı kanısında oldukları söylenebilir ancak Hiç ve Çok Az diyenlerin oranlarının Tamamen ve Büyük Ölçüde diyenlerin oranından yüksek olduğu gözden kaçmamaktadır.

4.2. Öğrenci Görüşlerine Göre Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim Programındaki Amaçlarına Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorum.

Milli Eğitim Bakanlığı Telim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Erkek Teknik Öğretim Müdürlüğünün 31.08.2005 tarih ve 9929 sayılı teklif yazısı üzerine Orta Öğretim Kurumları Bilgi ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim Programı yedi üniteden oluşmaktadır. Bu bölümde öğrenci görüşlerine göre bu yedi üniteye ilişkin bulgular ve yorumlar ayrı ayrı ele alınacaktır.

4.2.1 Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Bilgi Teknolojilerinin Temel Kavramları Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Aşağıdaki tabloda öğrencilerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan bilgi teknolojilerinin temel kavramları hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin 7 soruya verdikleri cevapların analizi görülmektedir.

Tablo 13 Öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin bilgi teknolojilerinin temel kavramları hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

Bilgi Teknolojilerinin Temel kavramları ile ilgili amaçlar		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	x	N	S.S
Donanım kavramını açıklayabilirim	f	36	88	121	80	158	3,49	483	1,31
	%	7,5	18,2	25,1	16,6	32,7			
Yazılım kavramını açıklayabilirim	f	39	80	121	86	157	3,50	483	1,31
	%	8,1	16,6	25,1	17,8	32,5			
Bilgisayarın tanımını yapabilirim	f	11	29	55	81	307	4,33	483	1,04
	%	2,3	6,0	11,4	16,8	63,6			
Bilgisayar çeşitlerini sıralayabilirim	f	40	77	111	64	191	3,59	483	1,36
	%	8,3	15,9	23,0	13,3	39,5			
Kişisel bilgisayarların insan sağlığına etkilerini açıklayabilirim	f	76	74	81	74	178	3,42	483	1,49
	%	15,7	15,3	16,8	15,3	36,9			
Verileri kaybetmemek için elektrik kesintisinde ne yapacağımı bilirim	f	116	79	75	45	168	3,14	483	1,61
	%	24,0	16,4	15,5	9,3	34,8			
Kullanıcı lisansını ne anlama geldiğini bilirim	f	145	108	89	58	85	2,64	483	1,45
	%	30,0	22,4	18,4	11,6	17,6			
Toplam	f	463	535	653	488	1244			
	%	13,70	15,83	19,33	14,39	36,80			

Örnekleme oluşturan öğrencilerin bilgi teknolojilerinin temel kavramları hakkındaki amaçlara ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5'li değerlendirme ölçeğinin Kısmen, Büyük Ölçüde ve Tamamen kısmına denk gelen cevapların %70 civarında olduğu görülmektedir. Hiç cevabını verenlerin % 14 civarında ve Çok Az diyenlerin ise % 16 civarında olduğu görülmektedir. Bu bulgulara göre öğrencilerin bilgi teknolojilerinin temel kavramları hakkındaki amaçlara ulaştıkları kanısında oldukları söylenebilir. Ancak temel ünite olan bu ünitedeki %30 civarında olan Hiç ve Çok Az cevapları küçümsenmemelidir.

4.2.2. Öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin bilgisayarı kullanma ve yönetme hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular ve yorumlar.

Aşağıdaki tabloda öğrencilerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan Bilgisayar kullanma ve yönetme hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin 10 soruya verdikleri cevapların analizi görülmektedir.

Tablo 14 Öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin bilgisayar kullanma ve yönetme hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

Bilgisayarı kullanma ve yönetme ile ilgili amaçlar		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	X	N	S.S
Bilgisayarı düzgün şekilde kapatabilirim	f	9	9	34	40	391	4,64	483	,34
	%	1,9	1,9	7,0	8,3	81,0			
Bilgisayarımdan internete bağlanabilirim	f	75	58	37	55	258	3,75	483	1,55
	%	15,5	12,0	7,7	11,4	53,4			
Tarayıcıdan resim tarayabilirim	f	85	74	111	73	140	3,22	483	1,45
	%	17,6	15,3	23,0	15,1	29,0			
Bilgisayarına şifre koyabilirim	f	110	74	84	45	169	3,31	483	3,23
	%	22,8	15,3	17,4	9,3	35,0			
Dosya kopyalayabilirim	f	35	36	58	60	294	4,12	483	1,29
	%	7,2	7,5	12,0	12,4	60,9			
Dosya yada klasörleri silebilirim	f	24	33	46	42	337	4,32	483	1,19
	%	5,0	6,8	9,5	8,7	69,8			
Masaüstünde yer alan simgelerin anlamlarını söyleyebilirim	f	35	52	82	82	231	3,87	483	1,19
	%	7,2	10,8	17,0	17,0	47,8			
Masaüstü duvar kağıdını (arkalan) değiştirebilirim	f	53	52	65	45	267	3,87	483	1,45
	%	11,0	10,8	13,5	9,3	55,3			
E-posta iletisini alıp okuyabilirim	f	141	84	78	54	126	2,87	483	1,57
	%	29,2	17,4	16,1	11,2	26,1			
Bir e posta iletisi gönderebilirim	f	159	70	77	61	116	2,80	483	1,58
	%	32,9	14,5	15,9	12,6	24,0			
Toplam	f	726	542	672	557	2329			
	%	15,03	11,23	13,91	11,53	48,23			

Tablo 14’de görüldüğü gibi örnekleme oluşturan öğrencilerin Bilgisayarı kullanma ve yönetme ile ilgili amaçlar ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5’li değerlendirme ölçeğinin Kısmen, Büyük Ölçüde ve Tamamen kısmına denk gelen cevapların %74 civarında olduğu görülmektedir. Hiç cevabını verenlerin % 15 civarında olduğu ve Çok Az diyenlerin ise % 11 civarında olduğu görülmektedir. Bu iki oranın toplamı % 26’lara denk gelmektedir. Bu bulgulara göre öğrencilerin Bilgisayarı kullanma ve yönetme ile ilgili amaçlara ulaştıkları kanısında oldukları söylenebilir

4.2.3. Öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin kelime işlem programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular ve yorumlar.

Aşağıdaki tabloda öğrencilerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan kelime işlem programı hakkındaki amaçlara ulaşma

düzeylerine ilişkin 9 soruya verdikleri cevapların analizi Tablo 15’de görülmektedir.

Tablo 15 Öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin kelime işlem programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

Kelime İşlem programı ile ilgili amaçlar		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	X	N	S.S
Metin düzenleme uygulamasını başlatabilirim	f	57	95	134	85	112	3,20	483	1,31
	%	11,8	19,7	27,7	17,6	23,2			
Belge oluşturabilirim	f	32	49	54	76	269	4,16	483	3,27
	%	6,6	10,1	11,2	15,7	55,7			
Bir belgenin yazıcıdan çıktısını alabilirim	f	93	75	93	49	172	3,27	483	1,54
	%	19,3	15,5	19,3	10,1	35,6			
Bir belge üzerindeki yanlışları düzeltebilirim	f	62	72	81	74	194	3,55	483	1,45
	%	12,8	14,7	16,8	15,3	40,2			
Bir tablonun hücrelerine bilgi girebilirim	f	100	75	89	72	147	3,18	483	1,52
	%	20,7	15,5	18,4	14,9	30,4			
Bir tablonun hücrelerine formül girebilirim	f	101	91	100	53	138	3,07	483	1,50
	%	20,9	18,8	20,7	11,0	28,6			
Bir tablonun içerisindeki bilgileri değiştirebilirim	f	62	74	88	82	177	3,49	483	1,43
	%	12,8	15,3	18,2	17,0	36,6			
Bir belgeye resim ekleyebilirim	f	51	51	73	82	225	3,79	483	1,40
	%	10,6	10,6	15,1	17,0	46,6			
Bir belgeye şekil ekleyebilirim	f	78	64	90	77	174	3,42	483	1,48
	%	16,1	13,3	18,6	15,9	36,0			
Toplam	f	636	645	802	650	1608			
	%	14,62	14,83	18,44	14,94	36,99			

Örnekleme oluşturan öğrencilerin Kelime İşlem Programları ile ilgili amaçlar ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5’li değerlendirme ölçeğinin Kısmen, Büyük Ölçüde ve Tamamen kısmına denk gelen cevapların %70 civarında olduğu görülmektedir. Hiç cevabını verenlerin % 15 civarında olduğu ve Çok Az diyenlerin ise yine % 15 civarında olduğu görülmektedir. Bu iki oranın toplamı % 30’lara denk gelmektedir. Bu bulgulara göre öğrencilerin kelime işlem programları ile ilgili amaçlara ulaştıkları kısmında oldukları söylenebilir

4.2.4. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Elektronik Tablolama Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Tablo 16’da öğrencilerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan elektronik tablolama programı hakkındaki amaçlara ulaşma

düzeylerine ilişkin 8 soruya verdikleri cevapların analizi görülmektedir

Tablo 16 Öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin elektronik tablola programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

Elektronik tablola programı ile ilgili amaçlar		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	X	N	S.S
Elektronik tablola programını çalıştırabilirim	f	143	109	82	54	95	2,68	483	1,48
	%	29,6	22,6	17,0	11,2	19,7			
Bir hesap çizelgesinde hücreyi gösterebilirim	f	93	76	93	69	152	3,22	483	1,51
	%	19,3	15,7	19,3	14,3	31,5			
Bir hesap çizelgesinde satırı gösterebilirim	f	52	78	100	58	195	3,55	483	1,42
	%	10,8	16,1	20,7	12,0	40,4			
Bir hesap çizelgesinde sütunu gösterebilirim	f	57	74	94	51	207	3,57	483	1,45
	%	11,8	15,3	19,5	10,6	42,9			
Bir hesap çizelgesinde hücreye kenarlık çizgilerini koyabilirim	f	65	82	102	58	176	3,40	483	1,45
	%	13,5	17,0	21,1	12,0	36,4			
Bir hesap çizelgesinde hücrenin dolgu rengini değiştirebilirim	f	62	70	86	73	192	3,54	483	1,45
	%	12,8	14,5	17,8	15,1	39,8			
Bir hesaplama tablosundaki sayıların toplamını bulacak formülü yazabilirim	f	60	70	82	65	206	3,59	483	1,46
	%	12,4	14,5	17,0	13,5	42,7			
Bir hesaplama tablosundaki herhangi bir satırdaki sayıların ortalamasını bulacak formülü yazabilirim	f	79	61	89	93	161	3,40	483	1,46
	%	16,4	12,6	18,4	19,3	33,3			
Toplam	f	611	620	728	521	1384			
	%	15,83	16,04	18,85	13,50	35,84			

Örnekleme oluşturan öğrencilerin Elektronik tablola programları ile ilgili amaçlar ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5’li değerlendirme ölçeğinin Kısmen, Büyük Ölçüde ve Tamamen kısmına denk gelen cevapların %69 civarında olduğu görülmektedir. Hiç cevabını verenlerin % 15 civarında olduğu ve Çok Az diyenlerin ise yine % 16 civarında olduğu görülmektedir. Bu iki oranın toplamı % 31’lere denk gelmektedir. Bu bulgulara göre öğrencilerin Elektronik Tablola Programları ile ilgili amaçlara ulaştıkları kanısında oldukları söylenebilir

4.2.5. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Veri Tabanı Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.

Aşağıdaki tabloda öğrencilerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin

Öğretim programında yer alan veri tabanı programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin 8 soruya verdikleri cevapların analizi tablo 17'de görülmektedir

Tablo 17 Öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin veri tabanı programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

Veri tabanı programı ile ilgili amaçlar		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	X	N	S.S
Veri tabanı uygulamasını açabilirim	f	134	97	83	78	91	2,78	483	1,47
	%	27,7	20,1	17,2	16,1	18,8			
Verinin tanımını söyleyebilirim	f	100	82	99	79	123	3,09	483	1,47
	%	26,7	23,2	18,4	15,7	15,9			
Veri tabanı içerisindeki kaydı değiştirebilirim	f	129	112	89	76	77	2,71	483	1,41
	%	26,7	23,2	18,4	15,7	15,9			
Veri Tabanı içerisindeki kaydı silebilirim	f	110	82	97	62	132	3,05	483	1,51
	%	22,8	17,0	20,1	12,8	27,3			
Veri tabanı programı kullanarak tablo oluşturabilirim	f	122	93	96	60	111	2,95	483	2,02
	%	25,3	19,3	19,9	12,4	23,0			
Bir veri tabanında form oluşturabilirim	f	132	95	104	64	88	2,75	483	1,44
	%	27,3	19,7	21,5	13,3	18,2			
Bir veri tabanına sorgu ekleyebilirim	f	162	101	91	56	73	2,54	483	1,44
	%	33,5	20,9	18,8	11,6	15,1			
Bir veri tabanına rapor ekleyebilirim	f	169	85	102	55	72	2,53	483	1,44
	%	35,0	17,6	21,1	11,4	14,9			
Toplam	f	1058	747	761	530	767			
	%	27,38	19,35	19,69	13,71	19,94			

Örnekleme oluşturan öğrencilerin veri tabanı programları ile ilgili amaçlar ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5'li değerlendirme ölçeğinin Hiç ve Çok Az kısmına denk gelen cevapların %47 civarında olduğu Kısmen ve Büyük Ölçüde kısmına denk gelen cevapların ise % 33 civarında olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğinin orta noktası kabul edilebilecek kısmen cevaplarının ise % 20 dolayında olduğu görülmektedir. Kısmen, Büyük Ölçüde ve Tamamen cevaplarına ait oranlar toplandığında %53 dolaylarına geldiği görülmektedir. Bu bulgulara göre öğrencilerin Veri Tabanı Programları ile ilgili amaçlara ulaştıkları kanısında oldukları söylenebilir. Ancak Oranların birbirine yakın olması ve Hiç ve Çok Az cevaplarının Büyük Ölçüde ve Tamamen cevaplarından büyük olduğu gözden kaçmamaktadır. Bu açıdan bakıldığında ise istenilen amaçlara ulaşılmamıştır.

4.2.6. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin Sunu Programı Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar.

Aşağıdaki tabloda öğrencilerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan sunu programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin 11 soruya verdikleri cevapların analizi görülmektedir

Tablo 18 Öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin sunu programı hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

Sunu programı ile ilgili amaçlar		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	X	N	S.S
Bilgisayarda bir sunu programı çalıştırabilirim	f	127	101	83	46	126	2,88	483	1,54
	%	2,63	20,9	17,2	9,5	26,1			
Daha önce oluşturulmuş bir sunuyu açabilirim	f	121	78	89	40	155	3,06	483	1,59
	%	25,1	16,1	18,4	8,3	32,1			
Yeni oluşturulan bir sunuyu kaydedebilirim	f	94	88	87	63	150	3,19	483	1,55
	%	19,5	18,2	18,0	13,0	31,1			
Sunu uygulamasını kapatabilirim	f	102	64	89	57	168	3,40	483	2,85
	%	21,1	13,3	18,4	11,8	34,8			
Sunu üzerindeki metni kopyalayabilirim	f	92	84	89	61	157	3,22	483	1,52
	%	19,0	17,4	18,4	12,6	32,5			
Sunu üzerindeki metni silebilirim	f	98	78	83	61	163	3,23	483	1,54
	%	20,3	16,1	17,2	12,6	33,7			
Sunu üzerindeki metnin biçimini ve ebadını değiştirebilirim	f	124	85	99	49	125	2,97	483	1,82
	%	25,7	17,6	20,5	10,1	25,9			
Slayt üzerine çizim nesnesi ekleyebilirim	f	147	75	87	61	113	2,83	483	1,55
	%	30,4	15,5	18,0	12,6	23,4			
Slayt üzerine resim ekleyebilirim	f	140	81	75	53	134	2,91	483	1,59
	%	29,0	16,8	15,5	11,0	27,7			
Slaytlara geçiş efekti ekleyebilirim	f	156	75	99	53	100	2,72	483	1,52
	%	32,3	15,5	20,5	11,0	20,7			
Slaytlara animasyon efekti ekleyebilirim	f	145	68	82	59	129	2,91	483	1,59
	%	30,0	14,1	17,0	12,2	26,7			
Toplam	f	1346	877	962	603	1520			
	%	25,34	16,50	18,10	11,34	28,61			

Örnekleme oluşturan öğrencilerin sunu programları ile ilgili amaçlar ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5’li değerlendirme ölçeğinin Hiç ve Çok Az kısmına denk gelen cevapların %42 civarında olduğu Kısmen ve Büyük Ölçüde kısmına denk gelen cevapların ise % 40 civarında olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğinin orta noktası kabul edilebilecek kısmen cevaplarının ise % 18 dolayında olduğu görülmektedir. Kısmen, Büyük Ölçüde ve Tamamen

cevaplarına ait oranlar toplandığında %58 dolaylarına geldiği görülmektedir. Bu bulgulara göre öğrencilerin Veri Sunu Programları ile ilgili amaçlara ulaştıkları kanısında oldukları söylenebilir. Ancak Hiç ve Çok Az cevaplarının Büyük Ölçüde ve Tamamen cevaplarından büyük olduğu gözden kaçmamaktadır.

4.2.7. Öğrenci Görüşlerine Göre Öğrencilerin İnternet ve İletişim Hakkındaki Amaçlara Ulaşma Düzeylerine İlişkin Bulgular Ve Yorumlar.

Aşağıdaki tabloda öğrencilerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin Öğretim programında yer alan internet ve iletişim hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin 10 soruya verdikleri cevapların analizi Tablo 19’da görülmektedir

Tablo 19 Öğrenci görüşlerine göre öğrencilerin internet ve iletişim hakkındaki amaçlara ulaşma düzeylerine ilişkin bulgular

İnternet ve iletişimi ile ilgili amaçlar									
		Hiç	Çok Az	Kısmen	Büyük Ölçüde	Tamamen	x	N	S.S
İnternet Explorer programını açabilirim	f	78	63	74	56	214	3,55	483	1,53
	%	15,7	13,0	15,3	11,6	44,3			
Web adresini yazarak bir internet sitesini açabilirim	f	92	64	70	54	203	3,43	483	1,58
	%	19,0	13,3	14,5	11,2	42,0			
Arama motorlarını kullanarak internette arama yapabilirim	f	117	62	88	64	152	3,14	483	1,57
	%	24,2	12,8	18,2	13,3	31,5			
Web sayfasını yazıcıdan yazdırabilirim	f	121	73	92	60	137	3,03	483	1,55
	%	25,1	15,1	19,0	12,4	28,4			
Elektronik posta uygulamasını açabilirim	f	140	77	91	57	118	2,86	483	1,54
	%	29,0	15,9	18,8	11,8	24,4			
Bir e-posta iletisi alabilirim	f	148	72	82	55	126	2,87	483	1,58
	%	30,6	14,9	17,0	11,4	26,1			
Bir e-posta iletisi gönderebilirim	f	147	75	89	46	126	2,85	483	1,57
	%	30,4	15,5	18,4	9,5	26,1			
E-posta iletisine dosya ekleyebilirim	f	146	63	93	55	127	2,90	483	1,57
	%	30,0	13,0	19,3	11,4	26,3			
E-posta iletisi ile gelen dosyayı açabilirim	f	115	74	80	51	163	3,15	483	1,59
	%	23,8	15,3	16,6	10,6	33,7			
Gelen e-postalarımı silebilirim	f	115	63	64	51	190	3,28	483	1,63
	%	23,8	13,0	13,3	10,6	39,3			
Toplam	f	1216	686	823	549	1558			
	%	25,16	14,18	17,04	11,38	32,21			

Tablo 19’a göre örnekleme oluşturan öğrencilerin İnternet ve iletişim ile ilgili amaçlar ulaşma düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde 5’li değerlendirme

ölçeğinin Hiç ve Çok Az kısmına denk gelen cevapların %40 civarında olduğu Kısmen ve Büyük Ölçüde kısmına denk gelen cevapların ise % 43 civarında olduğu görülmektedir. Değerlendirme ölçeğinin orta noktası kabul edilebilecek Kısmen cevaplarının ise % 17 dolayında olduğu görülmektedir. Kısmen, Büyük Ölçüde ve Tamamen cevaplarına ait oranlar toplandığında %60 dolaylarına geldiği görülmektedir. Bu bulgulara göre öğrencilerin Veri Tabanı Programları ile ilgili amaçlara ulaştıkları kanısında oldukları söylenebilir. Ancak Hiç cevaplarının %25 ve Çok Az cevaplarının %14 gibi büyük olduğu gözden kaçmamaktadır.

BÖLÜM 5

5. Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde, araştırmanın amaçları doğrultusunda elde edilen bulgular özetlenmekte, bulgulardan varılan sonuçlar sıralanmakta ve buna dayalı önerilere yer verilmektedir.

5.1. Sonuçlar

Bu çalışmada Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersinin öğretim programındaki amaçlarına ulaşma düzeyleri araştırılmıştır.

Yapılan bu araştırmada elde edilen sonuçlar şunlardır;

1. Bilgisayar dersine giren öğretmenlerin ve bu dersi alan öğrencilerin görüşlerine göre bilgi teknolojilerinin temel kavramlarıyla ilgili amaçlara ulaştığı ortaya çıkmıştır.
2. Bilgisayar dersine giren öğretmenlerin ve bu dersi alan öğrencilerin görüşlerine göre bilgisayar kullanma ve yönetme ile ilgili amaçlara ulaştığı saptanmıştır.
3. Bilgisayar dersine giren öğretmenlerin ve bu dersi alan öğrencilerin görüşlerine göre kelime işlem programı ile ilgili amaçlara ulaştığı saptanmıştır.
4. Bilgisayar dersine giren öğretmenlerin ve bu dersi alan öğrencilerin görüşlerine göre elektronik tablolaştırma programı ile ilgili amaçlara ulaştığı saptanmıştır.
5. Bilgisayar dersine giren öğretmenlerin görüşlerine göre veri tabanı programı ile ilgili amaçlara ulaşılmadığı saptanmıştır. Ancak bu dersi alan öğrencilerin görüşlerine göre ulaşma düzeyi her ne kadar % 53 dolayında çıksa da ulaşmama düzeyi de % 47 civarında tespit edilmiştir. Öğrencilere göre veri tabanı ile ilgili amaçlara kısmen ulaşılmıştır.

6. Bilgisayar dersine giren öğretmenlerin ve bu dersi alan öğrencilerin görüşlerine göre sunu programı ile ilgili amaçlara kısmen ulaştığı saptanmıştır
7. Bilgisayar dersine giren öğretmenlerin ve bu dersi alan öğrencilerin görüşlerine göre internet ve iletişim ile ilgili amaçlara kısmen ulaştığı saptanmıştır

5.2. Öneriler

1. Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinin ilk 4 ünitesinde amaçlara ulaşıldığı ancak ileriki ünitelerde amaçlara kısmen ulaşıldığı yada ulaşılamadığı görülmektedir. Son ünitelerde uygulamaya daha fazla önem verilmesi, ve daha somut örneklerle desteklenmesi gerekmektedir.
2. İnternet ve iletişim konularındaki eksiklerin giderilmesi için interneti olmayan okullar mutlaka internet almalı ve bunu da bilgisayar laboratuvarlarına da bağlamalıdır.
3. İnternet ve iletişimin günlük hayatta doğru ve faydalı bir şekilde kullanılmasına özendirilerek öğrencilerin bu açıkları kapatılabilir. Bunun için ders notları öğretmen tarafından hazırlanacak web sayfalarına konabilir, ve ödevler eğer bilgisayarda yazılmışsa e-posta aracılığıyla alınabilir.
4. Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersi dışındaki derslerde de öğrencilerin bilgisayarı kullanarak sunu yapmaları ve konu anlatımları sağlanmalı ve bu şekilde sunu programları ile ilgili günlük kullanım alanları oluşturulmalıdır.
5. Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersi için hazırlanan kaynak kitaplar uygulamaya önem vermeli ve günlük hayattan örnekler içermelidir.
6. Uygulamaya dönük konularda öğrencilerin bilgisayarda mümkünse tek oturması sağlanmalı bunun için laboratuvar altyapıları yeniden gözden geçirilmelidir.

7. Ders dışı saatlerde bilgisayar laboratuvarları öğrencilerin uygulama yapmaları için gözetim altında öğrencilerin kullanımına açılmalı bunun için gerekli yasal düzenleme yapılmalıdır.
8. Diğer derslerin anlatımında öğrencilerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde öğrendiklerini uygulayabilmeleri için mutlaka okullara taşınabilir bilgisayarlar ve projeksiyon cihazları alınmalıdır.
9. Bilgisayar laboratuvarlarının fiziksel altyapısı ile ilgili bir araştırma yapılmalıdır.
10. Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersinde gösterilen ünitelerin zamanlaması ve önceliği ile ilgili bir araştırma yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

- Akkoyunlu B., (1995) Bilgisayarların Eğitimde Kullanılması ve Bilgisayar Okuryazarlığı, Eğitim ve Bilim Dergisi, Nisan
- Akpınar Y., (1999) Bilgisayar Destekli Öğretim ve Uygulamalar, Anı Yayıncılık Ankara
- Akpınar, Y., (1999) BDE ve Bilgi Toplumunda İnsan Nitelikleri, BTIE-99 Bildiriler Kitabı: 145-151.
- Aksel C., (2001) İlköğretim Dört ve Beşinci Sınıf İş Eğitimi Programının Değerlendirilmesi Gazi Üniversitesi EBE (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Ankara,
- Aksu D., (2002) Bilgisayar Destekli Öğretim Etkinliklerinin İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersi Erişilerine Etkisi, Gazi Üniversitesi EBE(Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi)
- Alkan C., (1984) Eğitim Teknolojisi, Aşama Matbaacılık, Ankara
- Arıkan R., (1995) Araştırma Teknikleri ve Rapor Yazma, Tutibay Ltd. Şti, Ankara
- Aydın M. Z., (1998) “Program Geliştirme Açısından Bugünkü Lise Din Kültürü Ve Ahlâk Bilgisi Ders Programı”, Orta Dereceli Okullarda (İmam-Hatip Liseleri Hariç) yürütülen Din Eğitim-Öğretim Problemleri” Sempozyumunda sunulmuştur.
- Bal H., Keleş M., Erbil O., (1999) Eğitim Teknolojisi Klavuzu, 4. Akşam Sanat Okulu Matbaası, Ankara
- Baytekin Ç., (2004) Öğrenme- Öğretme Teknikleri ve Materyal Geliştirme, Gazi Üniversitesi, Ankara.

- Büyükkaragöz, S., (1997) Program Geliştirme “Kaynak Metinler”, Kuzucular Ofset, Konya
- Demirel Ö., (200) Karşılaştırmalı Eğitim, Pegama Yayıncılık, Ankara
- Demirel Ö., (1999) Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme, Pegama Yayıncılık, Ankara
- Doğan H., (1982) Analiz ve Program Hazırlama, Ankara
- Erden M., (1993) Eğitimde Program Değerlendirme, Ankara
- Ertürk S., (1994) Eğitimde Program Geliştirme, Metaksan A.Ş. Ankara
- Hızal A., (1989) Bilgisayar Eğitimi ve Bilgisayar Destekli Öğretime İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi, Ankara Üniversitesi Yayınları, Eskişehir
- Hotomaroğlu A.T., (1997) Bilgisayar Destekli Öğretimde Ders Yazılımlarının Değerlendirilmesi, Gazi Üniversitesi FBE (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi) Ankara
- İşman A., (2003) Eğitim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, Değişim Yayınları, İstanbul
- Karakaya Ş., (2004) Eğitimde Program Geliştirme Çalışmaları ve Yeni Yöntemler, Asil Yayın Dağıtım, Ankara
- Keser H., (1988) Bilgisayar Destekli Eğitim İçin Bir Model Önerisi Ankara Üniversitesi SBE(Yayınlanmış Doktora Tezi) Ankara
- Kılıç Z., (2004) Meslek Eğitiminde Projeye Dayalı Öğretimin Öğrencilerin Akademik Başarılarına Ve Bilgilerinin Kalıcılığına Etkisi, Gazi Üniversitesi EBE (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi)

- Koşar E., Yüksel S., Özkılıç R., Avcı U., Alyaz Y., Çiğdem H., (2003) Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, Pagema Yayıncılık, Ankara
- MEB Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü, Eğitim Teknoloji “Bilgisayar” , İmaj İç ve Dış Tic A.Ş. Ankara 2003
- Odabaşı, F. ve Gündüz Ş. (2004) “Bilgi Çağında Öğretmen Adaylarının Eğitiminde Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin Önemi” The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET January
- Oğuzkan A. F., (1991) Eğitim Terimleri Sözlüğü, T.D.K. Yayınları, Ankara
- Özçelik D.A. (1987) Eğitim Programları ve Öğretim, OSYM Yayınları, Ankara
- Sezgin S. İ., (1991) Mesleki ve Teknik Eğitimde Program Geliştirme, Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaası, Ankara
- Sünbül, A.M., (1998) Öğretim Stratejilerinin Öğrenci Erişi ve Tutumlarına Etkisi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Ankara
- Şahin T. Y., Yıldırım S., (2002) Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, Anı yayıncılık, Ankara
- Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Kararı, Sayı:329, Tarih: 27.09.2005
- Turgut, M.F., (1997) Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları, Yargıcı Matbaası, Ankara,
- Ulucak M. E., Kaya K., (2004) Bilgisayara Giriş, Okyay Yayıncılık, Ankara
- Uşun S., (2004) Bilgisayar Destekli Öğretimin Temelleri, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara
- Uysal M., (1999) Bilgisayar Bilimi ve Mühendisliğine Giriş, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul

Ültanır G., (2000) Karşılaştırmalı Eğitim Bilimi Kuram ve Teknikler, Eylül Kitap ve Yayınevi, Ankara

Varış F., (1996) Eğitimde Program Geliştirme Teori ve Teknikler, Alkım Kitapçılık Yayıncılık, Ankara

Yıldırım C., (1996) Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Öğretmeni İş Başında Yetiştirme Bürosu Yayınları, Ankara

VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara, 2000

Yardımcı Kaynaklar

Çakmak O., (2003) Bilgi Çağında Eğitim ve Üniversite, Nesil Yayınları, İstanbul

Çilenti K., (1991) Eğitim Teknolojisi ve Öğretim, Kadioğlu Matbaası, Ankara

Gökçe S., (2004) Bilgisayar Kullanımında Mesleki Risk Faktörleri ve Elektromanyetik Dalgalarının İnsan Sağlığına Etkilerinin İncelenmesi, Gazi Üniversitesi FBE (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Ankara

Küçükahmet L., (2003) Öğretimde Planlama ve Değerlendirme, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara

Özdamar K., (2003) Modern Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Kaan Kitapevi, Eskişehir

Seyidoğlu H., (1997) Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı, Güzem Yayınları, İstanbul

Yazıcıoğlu Y., Erdoğan S., (2004) SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Detay Yayıncılık, Ankara

**EK-1 Orta Öğretim Kurumları Bilgi Ve İletişim Teknolojisi Dersi Öğretim
Programı**

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı**

**ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI
BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ
DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI**

ANKARA 2005

ORTA ÖĞRETİM KURUMLARI BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

GİRİŞ

Çağımızda bilim ve teknolojiadaki hızlı gelişmeler ekonomik sistemi olduğu kadar toplumu ve eğitim sistemlerini de etkilemektedir. Bilgi, gelişmiş toplumlarda ekonomik gelişmelerin anahtarı haline gelmiştir. Teknoloji ise eğitim sürecinin geliştirilmesinde önemli rol oynamaktadır. Toplumların yeni teknolojik gelişmeleri izlemeleri ve kendilerine uyarlamaları zorunlu hale gelmiştir.

Ülkemizde de bilgi toplumunun simgesi olan bilgisayar ve bilgisayara dayalı bilgi ve iletişim teknolojilerinin her alanda kullanımının yaygınlaşması sonucu son yıllarda eğitim kurumlarında alana yönelik eğitim verilmesi ihtiyacı doğmuştur. Yaşamakta olduğumuz enformasyon çağında artık bilgiyi ezberleyen bireylere değil, bilgiye ulaşabilen, bilgiyi kullanabilen ve yaratıcı düşünen bireylere ihtiyaç vardır.

Bu açıdan bakıldığında bilgi toplumunda yaşayan ve yetişen bireylerin bilgiye ulaşma, düzenleme, değerlendirme, sunma, aktarma ile gelişen teknolojileri kullanabilme becerisine sahip olmalarını, eleştirel düşünme, problem çözme, grupla çalışma gibi yeterliliklerle donatılmalarını gerekli olmaktadır

Bilgi ve iletişim teknolojisi öğrencileri günlük etkinliklerinde yeni geliştirilen teknolojileri kullanarak hızla değişen dünyada yer almaya hazırlar.

Öğrenciler Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersi ile;

- Bilgiye ayırt edici biçimde ulaşma, araştırma, analiz etme, paylaşma ve yaratıcı biçimde sunabilme,
- Farklı toplum ve kültürlerdeki insanların düşünce ve deneyimlerine bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak hızlı bir şekilde ulaşabilme,
- Bireysel kararlar verebilme ve bağımsız düşünebilme,
- Bilgi ve iletişim teknolojilerini evde, işyerinde, şu anda ve gelecekteki etkinliklerinde nerede ve ne zaman kullanacaklarını ayırt edebilme becerilerini geliştirir.

Geliştirilen bu programın uluslararası eşdeğer öğretim programları ile örtüşecek nitelikte olmasına önem verilmiştir.

Programın uygulanmasında öğrenciyi merkeze alan, öğrenciyi aktif bir katılımcı ve sorunları araştırmacı bir birey hâline getiren öğrenci merkezli yaklaşım temel olarak alınmalıdır.

Öğrenci merkezli eğitim, öğrenmeyi öğrenmenin esas olduğu, her öğrencinin farklı zaman, tarz ve hızda öğrenebileceği ilkesine dayalı, düşünme becerilerini geliştirmenin yaratıcı düşünceyi de geliştirdiğini kabul eden bir yaklaşımdır. Bu

yaklaşımına göre; öğrencilerin zor anlarda isabetli kararlar alıp uygulamaya geçmesi, yaratıcı düşünmesi, problem çözme yeterliğine sahip olması, işbirliğine yatkın olması, kendi kendini yönetebilmesi beklenmektedir. Bu yaklaşımda öğretmen öğrenci farklılıklarını ortaya çıkaran, ilgi ve ihtiyaçlarını tespit eden, çalışmalarını planlayan veya organize eden, gerekli ortamı hazırlayan, rolleri belirleyen, çalışmalarını başlatıp yürüten, sonuçlandırıp değerlendiren bir rehber rolündedir. Bu yaklaşım göz önüne alınarak etkinlikler planlanmalı, oluşturulacak; kuramsal anlatım ve tekrardan uzak, bireysel öğrenmeyi destekleyecek nitelikte yapılandırılmalıdır.

Öğrenciler bütün öğretim etkinliklerinin merkezinde yer almalıdır. Bu çerçevede;

- Öğrenci, öğrenme yöntemlerini belirlemeli ve uygulama çalışmalarına katılarak etkinliklerde sorumluluk üstlenmelidir.
- Öğrenciler sorunları çözüp edindiği bilgileri arkadaşlarıyla paylaşmalı ve bu yöntemle sürekli yeni bilgiler edinmelidir.
- Öğrenciler bağımsız olarak öğrenmeli, bireysel tercihlerini, ilgilerini ve zihin becerilerini öğrenme sürecinde kullanmalıdır.
- Öğretmen, öğrencinin kendi kendine öğrenmesine ortam sağlamalıdır.
- Öğretmen, öğrencilerin kaynaklara ulaşmasına ve kaynaklardan yararlanmasına katkı sağlamalıdır.
- Öğretmen, öğrencilerin kendi kendilerini değerlendirmelerini özendirmelidir.

Ölçme ve değerlendirmede öğrenci merkezli yaklaşıma uygun olarak; geleneksel ölçme değerlendirme anlayışından daha çok öğrenmede bireysel farklılıkları dikkate alan, öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarını sergileyebilecekleri çoklu değerlendirme fırsatları sunan alternatif ölçme ve değerlendirme yöntemleri kullanılmalıdır. Alternatif ölçme ve değerlendirme, tek bir doğru cevabı olan çoktan seçmeli testlerin de içinde bulunduğu geleneksel değerlendirmelerin yanında diğer tüm değerlendirmeleri de (performans değerlendirme (rubric), öğrenci ürün dosyası (portfolyo), kavram haritaları, kelime ilişkilendirme, proje, görüşme, yazılı raporlar, grup ve/veya akran değerlendirmesi, kendi kendini değerlendirme vb.) kapsar. Sadece öğrenme ürünü değil, öğrenme süreçleri de değerlendirilir. Değerlendirmedeki bu değişiklikler öğrencilerin birçok açıdan öğrenme konusunda sorumluluk sahibi olmalarını ve öğrendikleriyle gurur duymalarını sağlar.

Genel olarak program yapısının değişikliklere dinamik olarak uyum sağlayabilecek nitelikte olması eğlenceli ve hayatın içinden örneklerle işlenmesi öngörülmüştür. Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dersi Mesleki ve Teknik Liselerde zorunlu, diğer liselerde seçmeli olarak uygulanacaktır. Dersin seçmeli olarak uygulandığı okullarda okulun bilgisayar laboratuvarı olanakları ve dersin uygulamalı olduğu dikkate alınmalıdır.

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Her yeni üniteye başlanırken daha önce öğrenilen konularla ilişki kurulmalıdır.
2. Ders kitabının bulunmadığı durumlarda ders öğretmeni, diğer kaynaklardan temin ettiği notları öğrencilere aktarmalıdır.
3. İlgili firmaların katalogları öğrencilerin yararlanmaları için verilmelidir.
4. Ders, imkânlar ölçüsünde uygulamalı olarak işlenmelidir.
5. Bilgisayarın yapısı fazla detaya girmeden anlaşılır bir biçimde tanıtılmalıdır.
6. İşletim sistemi komutları, öğretmen tarafından komuta ait ilk örnek parametreleriyle birlikte verilip imkânlar ölçüsünde öğrenciye uygulanmalıdır.
7. Dersin işlenişinde gösteri, gösterip yaptırma, örnek olay, tartışma, problem çözme, bireysel çalışma, ikili çalışmalar ve grup çalışmaları, bilgisayar destekli öğretim, anlatım, soru cevap vb. yöntem ve tekniklerden yararlanılmalıdır. Dersin uygulanması ile ilgili örnek bir etkinlik programının sonunda verilmiştir.
8. Beceriye yönelik davranışların yanı sıra öğrencilerin uygun tutum ve meslekî alışkanlıklar geliştirmesi sağlanmalıdır.
9. “Bilgi ve İletişim teknolojisi Ürünlerinin Tanıtımı” konusu bilgilendirme amaçlı verilmeli değerlendirme amaçlı kullanılmamalıdır.
10. Okuldaki eğitim imkânları ve çevre özellikleri dikkate alınarak üniteler arasında yer değişikliği yapılabilir.
11. Bu programa göre hazırlanacak ders kitabı; A4 boyutunda 14–16, B5 boyutunda 16–18 forma olmalıdır.

DERSİN AMAÇLARI

Bu program öğrencilerin;

1. Bilgisayarla ilgili temel kavramları açıklamaları,
2. Bilgi teknolojisi sistemlerini kullanmalarını,
3. Kişisel bilgisayarların insan sağlığına etkilerini açıklamalarını,
4. Bilgisayarla ilgili güvenlik ve hukuk konuları hakkında bilgi sahibi olmalarını,
5. Kişisel bir bilgisayarın ve işletim sisteminin temel fonksiyonlarını kullanabilecek bilgiye sahip olmalarını,
6. Masa üstü ekranı ortamında etkin şekilde çalışmalarını,
7. Düzeltme araçlarını ve yazdırma fonksiyonlarını kullanmalarını,
8. Kelime işlemcisiyle ilgili temel işlemleri yapabilecek beceriye sahip olmalarını,
9. Standart tablolar oluşturmalarını,
10. Belge içinde resim ve görüntü kullanmalarını,
11. Posta birleştirme araçlarını kullanmaları ve daha ileri beceri yetkinliği sergilemelerini,
12. Hesap çizelgelerinin temel kavramlarını tanımalarını,
13. Kişisel bir bilgisayarda hesap çizelgeleriyle çalışabilme becerisine sahip olmalarını,
14. Hesap çizelgelerinin geliştirilmesi, biçimlenmesi ve kullanılmasıyla ilgili temel işlemleri yerine getirmelerini,

15. Standart matematiksel ve mantıksal işlemleri temel formül ve fonksiyonları kullanarak yapmalarını,
16. İleri özelliklerin kullanılmasında yetkinlik becerileri sergilemelerini,
17. Veri tabanının temel kavramlarını açıklamalarını,
18. Kişisel bilgisayarda bir veri tabanını kullanmalarını,
19. Standart bir veri tabanı paketini kullanarak basit bir veri tabanı tasarımlarını ve planlamalarını,
20. Sorgulama, seçme ve sınıflandırma araçlarını kullanarak mevcut bir veri tabanından bilgiye erişmelerini,
21. Rapor oluşturmalarını,
22. Kişisel bir bilgisayarda sunu araçlarını kullanma yeterliliği göstermelerini,
23. Dağıtım ve sergilemeye yönelik sunu oluşturmalarını,
24. Sunuyu biçimlemelerini,
25. Farklı hedef gruplarına ve farklı durumlara yönelik çeşitli sunular hazırlamalarını,
26. Grafik ve şemalarla temel işlemleri yerine getirmelerini,
27. Çeşitli slayt gösterisi efektlerini kullanma becerisine sahip olmalarını,
28. Web tarayıcı programı uygulamasını kullanmalarını,
29. Arama motorlarını kullanarak temel web arama görevlerini yerine getirmelerini,
30. Arama sonuçlarını yer işaretlemesiyle belirlemelerini,
31. Web sayfalarını ve arama raporlarını yazdırabilme becerisine sahip olmalarını,
32. İleti göndermek ve alabilmek için elektronik posta yazılımını kullanmalarını,
33. İletiyeye belgeler ve dosyalar eklemelerini,
34. Elektronik posta yazılımı içerisinde ileti dizinlerini düzenleyebilme becerisine sahip olmalarını amaçlamaktadır.

ÜNİTELER

- I. BİLGİ TEKNOLOJİSİNİN TEMEL KAVRAMLARI
- II. BİLGİSAYARI KULLANMA VE YÖNETME
- III. KELİME İŞLEM PROGRAMI
- IV. ELEKTRONİK TABLOLAMA PROGRAMI
- V. VERİ TABANI PROGRAMI
- VI. SUNU PROGRAMI
- VII. İNTERNET VE İLETİŞİM

ÜNİTE I

BİLGİ TEKNOLOJİSİNİN TEMEL KAVRAMLARI

A. BAŞLANGIÇ

1. Donanım Yazılım Bilişim Teknolojisi
2. Bilgi ve İletişim teknolojisi Ürünlerinin Tanıtımı
3. Bilgisayar Çeşitleri
 - a. Ana bilgisayar
 - b. Mini bilgisayar
 - c. Ağ (network) bilgisayarı
 - d. Kişisel bilgisayar
 - e. Diz üstü bilgisayar
4. Bilgisayarlar Arasındaki Farklılıklar
 - a. Kapasite
 - b. Hız
 - c. Maliyet
 - d. Genel kullanıcıları
5. Uçbirim (Giriş/Çıkış, I/O) Aygıtları
 - a. Programlanabilir uçbirim aygıtları
 - b. Programlanamaz uçbirim aygıtları
6. Bir Kişisel Bilgisayarın Temel Donanım Birimleri
 - a. Merkezî işlem birimi (CPU)
 - b. Sabit disk (hard disk)
 - c. Giriş çıkış birimleri
 - d. Hafıza tipleri
 - e. Taşınabilir depolama araçları
 - f. Çevresel cihazlar
 - g. Günlük Hayatta Bilgisayarlar
 1. Evdeki Bilgisayarlar
 2. İş Yerinde ve Eğitimde Bilgisayarlar

B. BİLGİ TEKNOLOJİSİ VE TOPLUM

1. Değişen Bir Dünya
 - a. Bilgi toplumu kavramı
 - b. Bilgi otoyolu kavramı
 - c. Elektronik ticaret kavramı
2. İyi Bir Çalışma Ortamı
 - a. İyi bir çalışma ortamının faydaları
 - b. Bilgisayarda çalışırken çalışmaya ara vermenin önemi

- c. Ekran
- d. Koltuk
- e. Klavyeyi yerleştirme
- f. Yeterli ışık
- g. Havalandırma
- 3. Sağlık ve Güvenlik
 - a. Elektrik kablolarının güvenilirliği
 - b. Güç noktalarının (prizleri) fazla yüklenmesini önleme
 - c. Hatalı kullanıma bağlı ağrılar
 - d. Hatalı kullanıma bağlı göz problemleri
 - e. Duruş bozuklukları

C. DONANIM

- 1. Merkezî İşlem Birimi
 - a. Merkezî işlem birimi kavramı
 - b. Merkezî işlem birimi hız kavramı
 - c. Aritmetik Mantık Birimi
 - d. Kontrol birimi
 - e. Ön Bellek (cache memory) ve hızlı hafıza erişimi
- 2. Giriş (Input) Araçları
 - a. Fare
 - b. Klavye
 - c. Tarayıcı
 - d. Dokunmatik altlık (touchpad)
 - e. Oyun çubuğu (joystick)
- 3. Çıkış (Output) Araçları
 - a. Ekran
 - b. Yazıcı
 - c. Çizici (plotter)
 - d. Hoparlör
 - e. Konuşma sentezleyici (speech synthesizer)

D. DEPOLAMA

- 1. Hafıza Depolama Araçları
 - a. İç ve dış sabit disk(harddisk)
 - b. Zip disk
 - c. Bellek kartları (SD,CF, MMC,memory stick)
 - d. Taşınabilir bellek (USB flash disk)
 - e. CD-ROM, DVD-ROM
 - f. Disket
 - g. Hafıza depolama araçlarının hız, maliyet ve kapasite bakımından karşılaştırılmaları
- 2. Hafıza Çeşitleri
 - a. Rastgele erişim belleği (RAM)
 - b. Salt okunur bellek (ROM)
- 3. Hafıza Ölçümü
 - a. Bilgisayar hafıza ölçü birimleri
 - b. Ölçü birimleri işlemleri

4. Bilgisayar Performansı
 - a. CPU hızı
 - b. RAM bellek büyüklüğü
 - c. Sabit disk (Hard disk) hız ve kapasitesi

E. YAZILIM

1. Yazılım Çeşitleri
 - a. İşletim sistemi yazılımları
 - b. Uygulama yazılımları
 - c. Programlama dilleri
2. Sistem Geliştirme Kavramı
 - a. Yöntemleri
 - b. Araştırma ve analiz etme süreçleri
 - c. Programlama ve test etme süreçleri

F. BİLGİSAYAR AĞLARI

1. Türleri
 - a. Yerel alan ağı (LAN) ve ağ topolojisi kavramı
 - b. Geniş alan ağı (WAN)
2. Bilgisayarda Ağ bağlantıları
 - a. Ağ bağlantısı terimleri
 - b. Bilgisayarda telefon ağı kullanımı
 - c. Public Switched Data Network (PSDN)
 - d. Tümleşik hizmetler sayısal ağı (ISDN)
 - e. Uydu iletişim terimleri
 - f. Kablo Net ve DSL (sayısal abone hattı) bağlantılar
3. İnternet
 - a. İnternet kavramı ve önemi
 - b. Arama motoruna ait kavramlar
 - c. World Wide Web (www)
 - d. Elektronik Posta
 - e. Elektronik posta alma ve gönderme
 - f. İletişim teknolojileri (ICT) cihazları
 - g. FTP (dosya aktarma hizmetleri)

G. GÜVENLİK, TELİF HAKLARI VE HUKUK

1. Güvenlik
 - a. Dosyaların taşınabilir kayıt ortamlarına yedeklenmesi
 - b. Elektrik kesintisinde veri kaybı
 - c. Dosyalara dışarıdan erişilmesinin engellenmesi
 - d. Gizlilik hakkı
 - e. Bilgisayarın korunması ve şifrelenmesi
2. Bilgisayar Virüsleri
 - a. Virüslerin tanıtımı ve çeşitleri
 - b. Bilgisayar sistemlerine bulaşması
 - c. Dosya indirmedeki tehlikeler
 - d. Korunma
3. Telif Hakkı

- a. Yazılım telif hakkı ve kopyalama
 - b. Paylaşma ve ödünç verme
 - c. Dosyaların ağ kanalıyla transfer edilmesinin sonuç ve yaptırımları
 - d. Paylaşım yazılımı
 - e. Kamuya açık yazılım
 - f. Kullanıcı lisansları
4. Verilerin Kanunla Korunması

ÜNİTE II

BİLGİSAYARI KULLANMA VE YÖNETME

- A. Başlangıç
 1. Bilgisayarda İlk Adım
 - a. Bilgisayarı çalıştırma
 - b. Bilgisayarı düzgün şekilde kapatma
 - c. Bilgisayarı tekrar çalıştırma
 - d. Bilgisayarın temel sistem bilgisi
 - e. Bilgisayar masa üstü ekranı ortamı
 - f. Disket biçimlendirme
 - g. Gerekli yardım fonksiyonlarını kullanma
- B. Masa Üstü Ekran Görüntüsünün Yapılandırılması
 1. Simgelerle (İkonlarla) Çalışma
 - a. Masa üstü ekranı simgelerini seçme ve taşıma
 - b. Temel masa üstü ekranı simgelerini tanıma
 - c. Kısayol simgesi ya da masa üstü ekranı menüsü oluşturma
 2. Pencerelele Çalışma
 - a. Araç çubukları
 - b. Bir uygulama penceresinin bölümleri
 - c. Masa üstü ekranındaki pencereleri taşıma
 - d. Uygulama penceresini boyutlandırma
 - e. Uygulama penceresini açma kapama
 - f. Açık pencereler arasında hareket edebilme
- C. Basit Düzenlemeler Yapma
 1. Metin Düzenleme
 - a. Metin düzenleme uygulamasını başlatma ve dosya oluşturma
 - b. Dosyayı dizine kaydetme
 - c. Dosyayı diskete kaydetme
 - d. Metin düzenleme uygulamasını ya da kelime işlemcisini kapatma
- D. Dosyaları Düzenleme
 1. Dizinler (Klasörler) ve Dosyalar
 - a. Temel dizin yapısı
 - b. Dizin ve alt dizin oluşturma

- c. Dizin özellikleri
- d. Dosya çeşitleri
- e. Dosya özellikleri
- f. Dosya ve dizinleri yeniden isimlendirme
- 2. Dosya İşlemleri
 - a. Dosya seçme
 - b. Kopyalayıp yapıştırma
 - c. Verileri farklı kayıt ortamına kopyalama
 - d. Dosya silme
 - e. Seçilmiş olan dizinleri silme
- 3. Arama
 - a. Bul komutunu kullanma
 - b. Gelişmiş arama
- E. Yazdırma
 - 1. Yazıcı yükleme
 - 2. Yazıcıdan baskı alabilme
 - 3. Varsayılan yazıcıyı değiştirme

ÜNİTE III

KELİME İŞLEM PROGRAMI

- A. Başlangıç
 - 1. Kelime İşlemciyle İlk Adımlar
 - a. Kelime işlemci uygulaması açma
 - b. Kayıtlı bir dosyayı açma
 - c. Birden çok belgeyle çalışmak
 - d. Yardım fonksiyonlarını kullanma
 - e. Yeni belge açma
 - f. Belgeyi kaydetme
 - g. Belgeyi farklı kaydetme
 - h. Belgeyi farklı dosya biçiminde kaydetme
 - i. Belgeyi kapatma
 - j. Kelime işlemci uygulamasını kapatma
 - 2. Temel Ayarları Yapma
 - a. Sayfa görünümünün değiştirilmesi
 - b. Sayfa görüntüsünü büyütme
 - c. Araç çubuğu özelliklerini değiştirme
 - 3. Belge alışverişi
- B. Temel İşlemler
 - 1. Metni Yerleştirme
 - a. Metni araya ekleme
 - b. Yapılan işlemi geri alma
 - c. Araya özel harf ya da sembol ekleme
 - d. Belge arasına sayfa sonu ekleme
 - 2. Metin Seçme
 - 3. Metin Düzenleme
 - a. Kopyala ve yapıştır komutlarını kullanma
 - b. Kes ve yapıştır araçlarını kullanma

- c. Metni aktif belgeler arasında kopyalama ve taşıma
 - d. Metni silme
 - 4. Arama ve Değişirme
 - a. Kelime ya da kalıp arama
 - b. Kelime ya da kalıp değiştirme
- C. Biçimleme
 - 1. Metin Biçimleme
 - a. Yazı tipini, biçimini ve boyutunu değiştirme
 - b. Eğik, kalın ve altı çizili yazma
 - c. Metne farklı renkler uygulama
 - d. Hizalama ve sayfa düzeni seçeneklerini kullanma
 - e. Girinti oluşturma
 - f. Satır aralığını değiştirme
 - g. Seçilmiş metnin biçimini kopyalama
 - h. Sekme tuşlarını kullanma ve ayarlama
 - i. Sıralı liste kullanma
- D. Sayfa Biçimleme
 - 1. Biçimler
 - a. Mevcut biçimleri belgeye uygulama
 - b. Sayfa numaraları yerleştirme
 - 2. Başlıklar ve Sayfa Altlıkları
 - a. Başlık ve sayfa altlığı ekleme
 - b. Başlık ve sayfa altlığını düzenleme
 - 3. Yazım ve Dilbilgisi Kontrolü
 - a. Yazım kontrolü araçlarını kullanarak değişiklik yapma
 - b. Dilbilgisi araçlarını kullanarak değişiklikler yapma
 - 4. Belge Yapısı
 - a. Sayfanın yapısı
 - b. Kenar boşlukları
 - c. Sayfaya kenarlık ekleme
- E. Yazdırma
 - 1. Belgeyi Önizleme
 - 2. Temel Yazdırma Seçenekleri
 - 3. Belgeyi Yazdırma
- F. İleri Özellikler
 - 1. Tablolar
 - a. Standart tablolar oluşturma
 - b. Hücre özelliklerini değiştirme
 - c. Satır ve sütunlar ekleme ya da silme
 - d. Tabloya kenar çizgileri ekleme
 - e. Otomatik tablo biçimleme
 - 2. Resimler ve Şekiller
 - a. Şekil ve grafik dosyası ekleme
 - b. Otomatik şekiller ekleme
 - c. Belge içinde nesnelere taşıma
 - d. Grafiği yeniden boyutlandırma
 - 3. Nesnelere Aktarma

- a. Elektronik tabloyu belgeye aktarma
 - b. Görüntü, grafik dosyasını belgeye aktarma
4. Adres, Mektup Birleştirme

ÜNİTE IV ELEKTRONİK TABLOLAMA

- A. Başlangıç
1. Elektronik Tablolama Uygulamasıyla İlk Adımlar
 - a. Elektronik tablolama uygulamasını açma
 - b. Kayıtlı bir dosyayı açma
 - c. Birden çok elektronik tablolama dosyasını aynı anda kullanma
 - d. Elektronik tablolama dosyasını kaydetme
 - e. Elektronik tablolama dosyasını farklı kaydetme
 - f. Elektronik tablolama dosyasını farklı dosya biçiminde kaydetme
 - g. Elektronik tablolama dosyasını kapatma
 - h. Yardım fonksiyonlarını kullanma
 - i. Elektronik tablolama uygulamasını kapatma
 2. Temel Ayarları Yapma
 - a. Elektronik tablolama uygulamasının sayfa görünümünü değiştirme
 - b. Sayfa görüntüsünü büyütme
 - c. Araç çubuğu özelliklerini değiştirme
 3. Belge Alışverişi
- B. Temel İşlemler
1. Veri Yerleştirme
 - a. Hücreye veri girme
 - b. Hücreye formül girme
 - c. Geri al komutunu kullanma
 2. Veri Seçimi
 - a. Bir ya da daha fazla hücreyi seçme
 - b. Satır ya da sütun seçme
 - c. Bitişik ya da ayrı satır ve sütun seçme
 3. Kopyalama, Taşıma, Silme
 - a. Kopyala ve yapıştır araçlarını kullanma
 - b. Kes ve yapıştır araçlarını kullanma
 - c. Hücre içeriklerini aktif çalışma sayfaları arasında taşıma
 - d. Hücre içeriklerini aktif hesap çizelgeleri arasında taşıma
 - e. Hücre içeriğini silme
 4. Arama ve Değiştirme
 - a. Hücre içeriği arama
 - b. Hücre içeriğini değiştirme
 5. Satır ve Sütunlar
 - a. Araya satır ve sütun ekleme
 - b. Sütun genişliği ve satır yüksekliğini değiştirme
 - c. Sütun ve satır silme
 6. Veri Sıralama
- C. Formüller ve Fonksiyonlar
1. Aritmetik ve Mantık Formülleri

- a. Temel aritmetik ve mantık formüllerini kullanma
 - b. Standart hata iletileri
 - c. Otomatik doldur-kopyala araçlarını kullanma
 - d. Hücre referanslı formülleri ve fonksiyonları kullanma
 - e. Mutlak hücre referanslarını kullanma
2. Fonksiyonlarla Çalışma
- D. Biçimleme
1. Hücredeki Sayıları Biçimleme
 2. Hücredeki Metinleri Biçimleme
 3. Hücreleri Biçimleme
 - a. İçeriklerin hizalanması
 - b. Kenar efektleri ekleme
 4. Yazım Kontrolü
 5. Belge Yapısı
 - a. Sayfa yapısının düzenlenmesi
 - b. Sayfa başlığı ve altlığı ekleme
 6. Yazdırma
 - a. Temel yazdırma seçenekleri
 - b. Önizleme
 - c. Elektronik tablolama sayfasını yazdırma
 - d. Yazdırma alanını belirleme
- E. İleri özellikler
1. Nesne Aktarma
 - a. Nesne ekleme
 - b. Nesneleri taşıma
 - c. Nesneleri yeniden boyutlandırma
 2. Grafikler
 - a. Grafik oluşturma
 - b. Grafik üzerinde değişiklik yapma
 - c. Grafik tipini değiştirme
 - d. Grafikleri taşıma ya da silme

ÜNİTE V

VERİ TABANI UYGULAMALARI

- A. Başlangıç
1. Veri Tabanıyla İlk Adımlar
 - a. Veri tabanı uygulamasını açma
 - b. Mevcut veri tabanını açma
 - c. Veri tabanı içindeki kaydı değiştirme
 - d. Kaydetme
 - e. Veri tabanını kapatma
 - f. Yardım fonksiyonlarını kullanma
 2. Temel Ayarları Yapma
 - a. Veri tabanı uygulamasının sayfa görünümünü değiştirme
 - b. Araç çubuğu özelliklerini değiştirme
- B. Bir Veri Tabanı Yaratma
1. Temel İşlemler

- a. Veri tabanını planlama ve tasarlama
 - b. Tablo oluşturma
 - c. Tablo içinde hareket etme
 - d. Tabloya veri girme
2. Anahtarları Tanımlama
 - a. Birincil anahtarı tanımlama
 - b. İndeks oluşturma
 3. Tablo Tasarımı
 - a. Tablo özelliklerini değiştirme
 - b. Alan özelliklerini değiştirme
 4. Veri Tabanını Güncelleme
 - a. Tablodaki verileri değiştirme
 - b. Tablodaki verileri silme
 - c. Veri tabanına kayıt ekleme
 - d. Veri tabanından kayıt silme
- C. Formların Kullanımı
1. Form Oluşturma
 - a. Basit bir form oluşturma
 - b. Formları kullanarak veri tabanına bilgi girme
 2. Form Görüntüsünü Değiştirme
 - a. Metni biçimleme
 - b. Arka plan renklerini değiştirme
 - c. Şekil ya da grafik dosyası ekleme
 - d. Nesnelerin sıralanışını değiştirme
- D. Bilgiye Erişim
1. Temel İşlemler
 - a. Veri tabanı programını kurma ya da veri tabanı oturumuna girme
 - b. Verilen kriterlere dayanarak kayıt bulma
 - c. Basit bir sorgu oluşturma
 - d. Çoklu kriterlere dayanarak sorgu oluşturma
 - e. Sorguyu kaydetme
 - f. Filtreler ekleme
 - g. Filtreleri kaldırma
 2. Sorguyu Arıtma
 - a. Sorguya alanlar ekleme
 - b. Sorgudan alanları kaldırma
 3. Seçme ve Sınıflandırma
 - a. Verilen kritere dayanarak verileri seçme ve sınıflandırma
 - b. Mantık işlemlerine dayanarak verileri seçme ve sınıflandırma
- E. Raporlama
1. Seçilmiş Verileri Belirli Bir Sırayla Ekranda ve Raporlarda Gösterme
 2. Raporu Değiştirme
 3. Sayfa Başlıkları ve Altlıkları Oluşturma
 4. Verileri Grublama

ÜNİTE VI

SUNU PROGRAMI

A. Başlangıç

1. Sunu Uygulamasıyla İlk Adımlar
 - a. Sunu uygulamasını açma
 - b. Mevcut sunu belgesini açma
 - c. Birden fazla sunu belgesini açma
 - d. Yeni bir Sunu belgesi açma
 - e. Sunu belgesini sabit diske (hard disk) ya da diskete kaydetme
 - f. Sunu belgesini farklı kaydetme
 - g. Sunuyu farklı bir dosya biçimiyle kaydetme
 - h. Sunu belgesini kapatma
 - i. Yardım fonksiyonlarını kullanma
 - j. Sunu uygulamasını kapatma
2. Temel Ayarları Yapma
 - a. Sunu görünümünü değiştirme
 - b. Sunu görüntüsünü büyültme
 - c. Araç çubuğu görüntüsünü değiştirme
3. Belge Alışverişi

B. Temel İşlemler

1. Sunu Oluşturma
 - a. Yeni bir Sunu oluşturma
 - b. Otomatik slayt düzeni biçimini seçme
 - c. Slayt düzenini değiştirme
 - d. Metin ekleme
 - e. Görüntü ekleme
 - f. Ana Slayt kullanma
2. Metni Taşıma, Kopyalama, Silme
 - a. Kopyala ve yapıştır araçlarını kullanma
 - b. Kes ve yapıştır araçlarını kullanma
 - c. Seçilmiş metni silme
3. Görüntüleri Kopyalama, Taşıma ve Silme
 - a. Kopyala ve yapıştır komutlarını kullanma
 - b. Kes ve yapıştır komutlarını kullanma
 - c. Seçilmiş görüntüyü silme
4. Slaytları Kopyalama, Taşıma ve Silme
 - a. Kopyala ve yapıştır komutlarını kullanma
 - b. Kes ve yapıştır komutlarını kullanma
 - c. Slaytları yeniden sıralama
 - d. Seçilmiş slaytların silinmesi

C. Biçimleme

1. Metin Biçimleme
 - a. Yazı tipini, biçimini ve ebadını değiştirme
 - b. Eğik, kalın ve altı çizili yazma
 - c. Metne gölge uygulama, alt simge ve üst simge kullanma
 - d. Metne farklı renkler uygulama
 - e. Metni hizalama

- f. Satır boşluğunu ayarlama
- g. Listeleri kullanma
- 2. Metin Kutularını Değiştirme
 - a. Metin kutusunu yeniden boyutlandırma ve taşıma
 - b. Metin kutusunun çizgi kalınlıklarını, biçimini ve renklerini belirleme
- D. Grafik ve şemalar
 - 1. Çizilmiş Nesnelere
 - a. Slayt üzerinde farklı çizgi tiplerini ekleme
 - b. Slayt içindeki çizgileri taşıma
 - c. Satır rengini ve kalınlığını değiştirme
 - d. Slayt üzerinde değişik biçimdeki şekiller ekleme
 - e. Serbest çizilmiş bir çizgi ekleme
 - f. Çizilmiş şekilleri döndürme
 - g. şeklin özelliklerini değiştirme
 - h. Gölge ekleme
 - 2. şemalar
 - a. Organizasyon şeması oluşturma
 - b. Organizasyon şemasının yapısını değiştirme
 - c. Farklı çeşitlerde şemalar oluşturma
 - 3. şekiller ve Diğer Nesnelere
 - a. Diğer dosyalardan görüntü aktarma
 - b. Görüntüyü yeniden boyutlandırma ve taşıma
 - c. Slayt üzerinde metin, tablo, grafik dosyaları gibi nesnelere aktarma
 - d. Ana Slayt üzerinde aktarılmış nesneyi kopyalama
 - e. Nesneye sınır efektleri ekleme
- E. Yazdırma ve Dağıtma
 - 1. Slayt Yapısı
 - a. Slayt sunusu için uygun çıkış biçimi seçme
 - b. Slayt görünümünü yatay ya da dişey olarak değiştirme
 - 2. Dağıtıma Hazırlama
 - a. Slaytlara notlar ekleme
 - b. Slaytları numaralandırma
 - c. Yazım kontrolü araçlarını kullanarak değişiklik yapma
 - 3. Yazdırma
 - a. Slayt belgesini ön izleme
 - b. Slaytları çeşitli görünümde yazdırma
- F. Slayt Gösteri Efektleri
 - 1. Animasyon Efektleri Ekleme
 - 2. Slayt Geçiş Efektleri Ekleme
- G. Bir Slayt Gösterisi Görüntüleme
 - 1. Herhangi Bir Slaytla Slayt Gösterisine Başlama
 - 2. Slaytları Gizleme

ÜNİTE VII

İNTERNET VE İLETİşİM

- A. Başlangıç
 - 1. İnternetle İlk Adım

- a. Web tarayıcı programını açma
 - b. Web adresinin yapısını anlama
 - c. Belirtilen web sitesini görüntüleme
 - d. Web tarayıcı programının açılış sayfasını değiştirme
 - e. Web sayfasını dosya olarak kaydetme
 - f. Yardım fonksiyonlarını kullanma
 - g. Web tarayıcı programını kapatma
2. Temel Ayarları Yapma
 - a. Pencere özelliklerini değiştirme
 - b. Araç çubuğu görüntüsünü değiştirme
 - c. Web sayfası üzerinde görüntüleri gösterme
- B. Web'de Dolaşma
1. Belirtilen adresi (URL:Uniform Resource Locator) açma
 2. Link Açma ve Önceki Sayfaya Geri Dönme
 3. Ana Sayfaya Dönme
- C. Web'de Arama
1. Arama Motoru Kullanma
 - a. Arama özelliklerini belirleme
 - b. Aramada anahtar bir kelime kullanma
 - c. Aramada yaygın kullanılan mantık işlemcileri kullanma
 2. Yazdırma
 - a. Sayfa düzeni seçeneklerini değiştirme
 - b. Web sayfasını yazdırma
- D. Yer İşaretleri (Bookmark)
1. Yer İşaretleri Oluşturma
 2. Yer İşaretleri Oluşturulmuş Sayfayı Açma
 3. Web Sayfasına Yer İşaretleri Koyma
- E. Başlangıç
1. Elektronik Postayla İlk Adım
 - a. Elektronik posta uygulaması açma
 - b. Tanımlanmış kullanıcı için posta kutusu açma
 - c. e-posta iletisi açma
 - d. Elektronik posta uygulamasını kapatma
 - e. Yardım fonksiyonlarını kullanma
 2. Temel Ayarları Yapma
 - a. Görüntü ayarlarını değiştirme
 - b. Araç çubuğu görüntüsünü değiştirme
- F. İletiler
1. İleti Gönderme
 - a. Yeni bir ileti oluşturma
 - b. Gönderilecek kişi alanına bir e-posta adresi yazma
 - c. Konu kısmına başlık girme
 - d. Otomatik imza ekleme
 - e. Yazım denetimi kontrol aracını kullanma
 - f. İletiyeye dosya ekleme
 - g. Yüksek ve düşük öncelikte ileti gönderme
 2. Kopyalama, Taşıma, Silme

- a. Kopyala ve yapıştır araçlarını kullanma
 - b. Kes ve yapıştır araçlarını kullanma
 - c. Metni silme
 - d. İletinin dosya ekini silme
3. İletiyi Okuma
- a. İletiyi alma ve açma
 - b. Posta klasöründeki iletiyi işaretleme
 - c. Posta çöp kutusunu kullanma
 - d. Dosya ekini açma ve kaydetme
4. İletiyi Cevap Verme
- a. Gönderene cevap ver fonksiyonunu kullanma
 - b. Herkese cevap fonksiyonunu kullanma
 - c. Orijinal iletiyi tutarak cevaplama
 - d. Orijinal iletiyi tutmadan cevaplama
- G. İletinin İletilmesi
1. Adres Defteri
- a. Adres defterini kullanma
 - b. Adres listesine adres ekleme
 - c. Adres listesinden adres silme
 - d. Yeni adres/dağıtım listesi oluşturma
 - e. Gelen postalardan adres defterini güncelleme
2. Birden Çok Adrese İleti Yollama
- a. Dağıtım listesi kullanarak bir iletiye cevap verme
 - b. İletiyi farklı adrese aktarma
 - c. Görünmez karbon kopya özelliğini kullanma
- H. İleti Yönetimi
- 1. İleti Arama
 - 2. Yeni Posta Klasörü Oluşturma
 - 3. İleti Silme
 - 4. İletileri Yeni Bir Posta Klasörüne Taşıma
 - 5. İletileri İsim, Konu ve Tarihine Göre Sınıflandırma

EK-2a Kars İli Okullar ve Öğretmen Sayıları

İL	İLÇE	GENEL MÜDÜRLÜK	KURUM TÜRÜ	BRANSI	CINSİYET	OGRT SAYISI
KARS	AKYAKA	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar	E	1
KARS	DİĞOR	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar	E	1
KARS	KAĞIZMAN	Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi (ETOGM)	Bilgisayar	E	2
KARS	KAĞIZMAN	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar	E	1
KARS	MERKEZ	Din Öğretimi Genel Müdürlüğü	İmam Hatip Lisesi	Bilgisayar		1
KARS	MERKEZ	Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	Endüstri Meslek Lisesi	Bilgisayar	E	3
KARS	MERKEZ	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	Anadolu Meslek Lisesi (Kız Teknik)	Bilgisayar	E	1
KARS	MERKEZ	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar	E	2
KARS	MERKEZ	Ticaret Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü	Ticaret Meslek Lisesi	Bilgisayar	E	1
KARS	MERKEZ	Ticaret Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü	Ticaret Meslek Lisesi	Bilgisayar	K	1
KARS	SARIKAMIŞ	Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi (ETOGM)	Bilgisayar	E	2
KARS	SARIKAMIŞ	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar	E	1
KARS	SARIKAMIŞ	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar	K	1
KARS	SELİM	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar		1
KARS	SUSUZ	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar	E	1
Toplam						20

EK-2b Iğdır İli Okullar ve Öğretmen Sayıları

İL	İLÇE	GENEL MÜDÜRLÜK	KURUM TÜRÜ	BRANSI	CINSİYET	OGRT SAYISI
IĞDIR	MERKEZ	Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	Endüstri Meslek Lisesi	Bilgisayar	E	1
IĞDIR	MERKEZ	Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	Endüstri Meslek Lisesi	Bilgisayar		1
IĞDIR	MERKEZ	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	Çok Programlı Lise (Kız Tek. Öğ. Gn. M)	Bilgisayar	K	1
IĞDIR	MERKEZ	Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü	Kız Meslek Lisesi	Bilgisayar	E	3
IĞDIR	MERKEZ	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar	E	1
IĞDIR	MERKEZ	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar		1
IĞDIR	MERKEZ	Ticaret Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü	Ticaret Meslek Lisesi	Bilgisayar	E	1
IĞDIR	MERKEZ	Ticaret Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü	Ticaret Meslek Lisesi	Bilgisayar	K	2
IĞDIR	TUZLUCA	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar	E	1
Toplam						12

EK-2c Ardahan İli Okullar ve Öğretmen Sayıları

İL	İLÇE	GENEL MÜDÜRLÜK	KURUM	BRANSI	CINSİYET	OGRT SAYISI
			TÜRÜ			
ARDAHAN	ÇILDIR	Ticaret Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü	Çok Programlı Lise (Tic. Tur. Öğ. Gn. M)	Bilgisayar	E	1
ARDAHAN	DAMAL	Çıracılık ve Yaygın Eğitim Genel Müd.	Halk Eğitim Merkezi	Bilgisayar	E	1
ARDAHAN	GÖLE	Ticaret Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü	Çok Programlı Lise (Tic. Tur. Öğ. Gn. M)	Bilgisayar	E	1
ARDAHAN	HANAK	Ticaret Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü	Çok Programlı Lise (Tic. Tur. Öğ. Gn. M)	Bilgisayar	E	1
ARDAHAN	MERKEZ	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar	E	1
ARDAHAN	MERKEZ	Ticaret Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü	Çok Programlı Lise (Tic. Tur. Öğ. Gn. M)	Bilgisayar	E	1
ARDAHAN	MERKEZ	Ticaret Turizm Öğretimi Genel Müdürlüğü	Ticaret Meslek Lisesi	Bilgisayar	E	1
ARDAHAN	POSOF	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü	Lise	Bilgisayar	E	1
				Toplam		8

EK-3 Öğrenci Anketleri

**BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ DERSİNİN, ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ
AMAÇLARINA ULAŞMA DÜZEYLERİNİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE
GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ
(KARS-ARDAHAN-IĞDIR İLLERİ ÖRNEĞİ)**

Açıklama:

Sevgili Öğrenciler; bu anket Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersinin, öğretim programındaki amaçlarına ulaşma düzeylerinin öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi amacı ile hazırlanmıştır. Anket sonuçları, sadece bilimsel amaçla kullanılacaktır. Bu nedenle anket formuna isminizi yazmanız gerekmemektedir. Sadece, maddelerle ilgili görüşlerinizi belirtmeniz yeterlidir.

Lütfen, ifadeleri dikkatle okuyup, gerçek görüşlerinizi belirtiniz. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Güven YILDIZ
KAÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

ANKET FORMU

1. BÖLÜM

Bu bölümde, kişisel durumunuzla ilgili bilgiler bulunmaktadır. Parantezli bölümleri durumunuza uygun olarak (X) işareti ile belirtiniz.

I. Cinsiyetiniz : Kız () Erkek ()

II. Mezun olduğunuz ilköğretim okulunda bilgisayar dersi gördünüz mü? :

- a. Evet ()
- b. Hayır ()

2. BÖLÜM

Aşağıda Ortaöğretim 1. sınıf öğrencilerinin Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersiyle ilgili bilgi düzeyleri üzerine ifadeler yer almaktadır. Aşağıdaki soruları Bilgi ve İletişim teknolojisi dersinde öğrendikleriniz bilgiler doğrultusunda cevaplayınız.

Görüşlerinizi “**Tamamen**”, “**Büyük Ölçüde**”, “**Kısmen**”, “**Çok Az**” ve “**Hiç**” seçeneklerinden biri için (X) işareti kullanarak belirtiniz.

Sıra No	Öğrencilerin Bilgi Düzeyleri	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen
1.	Donanım kavramını açıklayabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
2.	Yazılım kavramını açıklayabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
3.	Bilgisayarın tanımını yapabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
4.	Bilgisayar çeşitlerini sıralayabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
5.	Bilgisayarı düzgün şekilde kapatabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
6.	Bilgisayarımdan internete bağlanabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
7.	Tarayıcıdan resim tarayabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
8.	Metin düzenleme uygulamasını başlatabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
9.	Kişisel bilgisayarların insan sağlığına etkilerini açıklayabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
10.	Bilgisayarına şifre koyabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
11.	Verileri kaybetmemek için elektrik kesintisinde ne yapacağımı bilirim	☐	☐	☐	☐	☐
12.	Kullanıcı lisansını ne anlama geldiğini bilirim	☐	☐	☐	☐	☐
13.	Dosya kopyalayabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
14.	Belge oluşturabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
15.	Dosya yada klasörleri silebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
16.	Masaüstünde yer alan simgelerin anlamlarını söyleyebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
17.	Masaüstü duvar kağıdını(arkalan) değiştirebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
18.	Bir belgenin yazıcıdan çıktısını alabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
19.	Bir belge üzerindeki yanlışları düzeltebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
20.	Bir tablonun hücrelerine bilgi girebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
21.	Bir tablonun hücrelerine formül girebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
22.	Bir tablonun içerisindeki bilgileri değiştirebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
23.	Bir belgeye resim ekleyebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
24.	Bir belgeye şekil ekleyebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
25.	E-posta iletisini alıp okuyabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
26.	Bir e posta iletisi gönderebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
27.	Elektronik tablolama programını çalıştırabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
28.	Bir hesap çizelgesinde hücreyi gösterebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
29.	Bir hesap çizelgesinde satırı gösterebilirim	☐	☐	☐	☐	☐

Sıra No	Öğrencilerin Bilgi Düzeyleri	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen
30.	Bir hesap çizelgesinde sütunu gösterebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
31.	Bir hesap çizelgesinde hücreye kenarlık çizgilerini koyabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
32.	Bir hesap çizelgesinde hücrenin dolgu rengini değiştirebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
33.	Bir hesaplama tablosundaki sayıların toplamını bulacak formülü yazabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
34.	Bir hesaplama tablosundaki herhangi bir satırdaki sayıların ortalamasını bulacak formülü yazabilirim.	☐	☐	☐	☐	☐
35.	veri tabanı uygulamasını açabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
36.	Verinin tanımını söyleyebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
37.	Veri tabanı içerisindeki kaydı değiştirebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
38.	Veri Tabanı içerisindeki kaydı silebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
39.	Veri tabanı programı kullanarak tablo oluşturabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
40.	Bir veri tabanında form oluşturabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
41.	Bir veri tabanına sorgu ekleyebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
42.	Bir veri tabanına rapor ekleyebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
43.	Bilgisayarda bir sunu programı çalıştırabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
44.	Daha önce oluşturulmuş bir sunuyu açabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
45.	Yeni oluşturulan bir sunuyu kaydedebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
46.	Sunu uygulamasını kapatabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
47.	Sunu üzerindeki metni kopyalayabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
48.	Sunu üzerindeki metni silebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
49.	Sunu üzerindeki metnin biçimini ve ebadını değiştirebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
50.	Slayt üzerine çizim nesnesi ekleyebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
51.	Slayt üzerine resim ekleyebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
52.	Slaytlara geçiş efekti ekleyebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
53.	Slaytlara animasyon efekti ekleyebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
54.	İnternet Explorer programını açabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
55.	Web adresini yazarak bir internet sitesini açabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
56.	Arama motorlarını kullanarak internette arama yapabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
57.	Web sayfasını yazıcıdan yazdırabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
58.	Elektronik posta uygulamasını açabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
59.	Bir e-posta iletisi alabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
60.	Bir e-posta iletisi gönderebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
61.	E-posta iletisine dosya ekleyebilirim	☐	☐	☐	☐	☐
62.	E-posta iletisi ile gelen dosyayı açabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
63.	Gelen e-postalarımı silebilirim	☐	☐	☐	☐	☐

EK-4 Öğretmen Anketleri

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ DERSİNİN, ÖĞRETİM PROGRAMINDAKİ AMAÇLARINA ULAŞMA DÜZEYLERİNİN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ (KARS-ARDAHAN-IĞDIR İLLERİ ÖRNEĞİ)

Açıklama:

Sevgili Öğretmenler; bu anket Bilgi ve İletişim Teknolojisi dersinin, öğretim programındaki amaçlarına ulaşma düzeylerinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi amacı ile hazırlanmıştır. Anket sonuçları, sadece bilimsel amaçla kullanılacaktır. Bu nedenle anket formuna isminizi yazmanız gerekmemektedir. Sadece, maddelerle ilgili görüşlerinizi belirtmeniz yeterlidir.

Lütfen, ifadeleri dikkatle okuyup, gerçek görüşlerinizi belirtiniz. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder.

Güven YILDIZ
KAÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

ANKET FORMU

1. BÖLÜM

Bu bölümde, kişisel durumunuzla ilgili bilgiler bulunmaktadır. Parantezli bölümleri durumunuza uygun olarak (X) işareti ile belirtiniz.

I. Cinsiyetiniz : Kadın () Erkek ()

II. Mesleki Kıdeminiz: 1 – 5 Yıl () 6 – 10 Yıl () 11 – 15 Yıl ()
16 – 20 Yıl () 21 ve Yıl ve üstü ()

III. Mezun olduğunuz Üniversite :

IV. Mezun Olduğunuz Fakülte ve Bölüm:

2. BÖLÜM

Aşağıda Ortaöğretim 1. sınıf öğrencilerinin Bilgi ve İletişim Teknolojileri dersiyle ilgili bilgi düzeyleri üzerine ifadeler yer almaktadır. Aşağıdaki soruları Bilgi ve İletişim teknolojisi dersinde Öğrencilerinizin öğrendikleri bilgiler doğrultusunda cevaplayınız.

Görüşlerinizi “**Tamamen**”, “**Büyük Ölçüde**”, “**Kısmen**”, “**Çok Az**” ve “**Hiç**” seçeneklerinden biri için (X) işareti kullanarak belirtiniz.

Sıra No	Öğrencilerin Bilgi Düzeyleri	Hiç	Çok az	Kısmen	Büyük ölçüde	Tamamen
1.	Donanım kavramını açıklayabilir	☐	☐	☐	☐	☐
2.	Yazılım kavramını açıklayabilir	☐	☐	☐	☐	☐
3.	Bilgisayarın tanımını yapabilir	☐	☐	☐	☐	☐
4.	Bilgisayar çeşitlerini sıralayabilir	☐	☐	☐	☐	☐
5.	Bilgisayarı düzgün şekilde kapatabilir	☐	☐	☐	☐	☐
6.	Bilgisayarından internete bağlanabilir	☐	☐	☐	☐	☐
7.	Tarayıcıdan resim tarayabilir	☐	☐	☐	☐	☐
8.	Metin düzenleme uygulamasını başlatabilir	☐	☐	☐	☐	☐
9.	Kişisel bilgisayarların insan sağlığına etkilerini açıklayabilir	☐	☐	☐	☐	☐
10.	Bilgisayarına şifre koyabilir	☐	☐	☐	☐	☐
11.	Verileri kaybetmemek için elektrik kesintisinde ne yapacağını bilir	☐	☐	☐	☐	☐
12.	Kullanıcı lisansını ne anlama geldiğini bilir	☐	☐	☐	☐	☐
13.	Dosya kopyalayabilir	☐	☐	☐	☐	☐
14.	Belge oluşturabilir	☐	☐	☐	☐	☐
15.	Dosya yada klasörleri silebilir	☐	☐	☐	☐	☐
16.	Masaüstünde yer alan simgelerin anlamlarını söyleyebilir	☐	☐	☐	☐	☐
17.	Masaüstü duvar kağıdını(arkalan) değiştirebilir	☐	☐	☐	☐	☐
18.	Bir belgenin yazıcıdan çıktısını alabilir	☐	☐	☐	☐	☐
19.	Bir belge üzerindeki yanlışları düzeltebilir	☐	☐	☐	☐	☐
20.	Bir tablonun hücrelerine bilgi girebilir	☐	☐	☐	☐	☐
21.	Bir tablonun hücrelerine formül girebilir	☐	☐	☐	☐	☐
22.	Bir tablonun içerisindeki bilgileri değiştirebilir	☐	☐	☐	☐	☐
23.	Bir belgeye resim ekleyebilir	☐	☐	☐	☐	☐
24.	Bir belgeye şekil ekleyebilir	☐	☐	☐	☐	☐
25.	E-posta iletisini alıp okuyabilir	☐	☐	☐	☐	☐
26.	Bir e posta iletisi gönderebilir	☐	☐	☐	☐	☐
27.	Elektronik tablolama programını çalıştırabilir	☐	☐	☐	☐	☐

28.	Bir hesap çizelgesinde hücreyi gösterebilir	☐	☐	☐	☐	☐
29.	Bir hesap çizelgesinde satırı gösterebilir	☐	☐	☐	☐	☐
30.	Bir hesap çizelgesinde sütunu gösterebilir	☐	☐	☐	☐	☐
31.	Bir hesap çizelgesinde hücreye kenarlık çizgilerini koyabilir	☐	☐	☐	☐	☐
32.	Bir hesap çizelgesinde hücrenin dolgu rengini değiştirebilir	☐	☐	☐	☐	☐
33.	Bir hesaplama tablosundaki sayıların toplamını bulacak formülü yazabilir	☐	☐	☐	☐	☐
34.	Bir hesaplama tablosundaki herhangi bir satırdaki sayıların ortalamasını bulacak formülü yazabilir.	☐	☐	☐	☐	☐
35.	Veri tabanı uygulamasını açabilir	☐	☐	☐	☐	☐
36.	Verinin tanımını söyleyebilir	☐	☐	☐	☐	☐
37.	Veri tabanı içerisindeki kaydı değiştirebilir	☐	☐	☐	☐	☐
38.	Veri Tabanı içerisindeki kaydı silebilir	☐	☐	☐	☐	☐
39.	Veri tabanı programı kullanarak tablo oluşturabilir	☐	☐	☐	☐	☐
40.	Bir veri tabanında form oluşturabilir	☐	☐	☐	☐	☐
41.	Bir veri tabanına sorgu ekleyebilir	☐	☐	☐	☐	☐
42.	Bir veri tabanına rapor ekleyebilir	☐	☐	☐	☐	☐
43.	Bilgisayarda bir sunu programı çalıştırabilir	☐	☐	☐	☐	☐
44.	Daha önce oluşturulmuş bir sunuyu açabilir	☐	☐	☐	☐	☐
45.	Yeni oluşturulan bir sunuyu kaydedebilir	☐	☐	☐	☐	☐
46.	Sunu uygulamasını kapatabilir	☐	☐	☐	☐	☐
47.	Sunu üzerindeki metni kopyalayabilir	☐	☐	☐	☐	☐
48.	Sunu üzerindeki metni silebilir	☐	☐	☐	☐	☐
49.	Sunu üzerindeki metnin biçimini ve ebadını değiştirebilir	☐	☐	☐	☐	☐
50.	Slayt üzerine çizim nesnesi ekleyebilir	☐	☐	☐	☐	☐
51.	Slayt üzerine resim ekleyebilir	☐	☐	☐	☐	☐
52.	Slaytlara geçiş efekti ekleyebilir	☐	☐	☐	☐	☐
53.	Slaytlara animasyon efekti ekleyebilir	☐	☐	☐	☐	☐
54.	İnternet Explorer programını açabilir	☐	☐	☐	☐	☐
55.	Web adresini yazarak bir internet sitesini açabilir	☐	☐	☐	☐	☐
56.	Arama motorlarını kullanarak internette arama yapabilir	☐	☐	☐	☐	☐
57.	Web sayfasını yazıcıdan yazdırabilir	☐	☐	☐	☐	☐
58.	Elektronik posta uygulamasını açabilir	☐	☐	☐	☐	☐
59.	Bir e-posta iletisi alabilir	☐	☐	☐	☐	☐
60.	Bir e-posta iletisi gönderebilir	☐	☐	☐	☐	☐
61.	E-posta iletisine dosya ekleyebilir	☐	☐	☐	☐	☐
62.	E-posta iletisi ile gelen dosyayı açabilir	☐	☐	☐	☐	☐
63.	Gelen e-postalarını silebilir	☐	☐	☐	☐	☐

EK-5 İllerden Alman İzin Belgeleri

ÖZGEÇMİŞ

1978 Kars-Arpaçay Akmazda Köyünde Doğdu.

1988 Akmazdam Köyü İlkokulunu bitirdi

1991 Arpaçay Yatılı İlköğretim Bölge Okulunu bitirdi

1995 Kars Gazi Ahmet Muhtar Paşa Teknik Lisesi Bilgisayar Bölümünü bitirdi

1996 Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Bilgisayar Eğitimi Bölümünü kazandı.

2000 Lisans öğretimini tamamladı.

2000 Milli Eğitim Bakanlığında öğretmen olarak göreve başladı ve aynı tarihte Kars Gazi Ahmet Muhtar Paşa Anadolu Teknik, Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesine atandı. Halen bu okulda görev yapmaktadır.